

MAJANDUSTEATED

Weekly Bulletin of the Institute of Economic Research

KONJUNKTUURINSTITUUDI VALJAANNE

ILMUB KORD NÄDALAS

Toimetus, tel. 475-91. Talitus, tel. 408-24

TALLINN, Toomkooli 13.

Tellimishind aastas Kr. 5.—
ühes kuukirjaga „Konjunktuur“ Kr. 12.—
Üksiknumber 15 senti.

KONJUNKTUURINSTITUUDI DIREKTOR
JA VASTUTAV TOIMETAJA
A. PULLERITS

TOIMETAJA A. TOOMS

Majandussektiooni juhataja J. Janusson
Sektiooni nõukogu esimees A. Meerits
Põllumajandussektiooni juhataja J. Kurkus
Sektiooni nõukogu esimees Prof. P. Köpp
Riigimajanduse osa toimetaja A. Keller

Nr. 12

Tallinn, 21. märtsil 1939

V aastakäik

SISU:

	lk.
PÕLLUMAJANDUS	
1938. a. suviviljasaagi väärtus	214
TOOSTUS JA KAUBANDUS	
Väliskaubandus veebruaris 1939. a.	220
Raudteetegevus jaanuaris 1939. a.	223
Raudteetegevus 1938/39. eelarveaasta 9 kuu jooksul	224
Lühiuudiseid	225
LAEVANDUS	
Tallinna sadama tegevus veebruaris k. a.	226
HINNAD	
Tähtsamad hinnad ja noteeringud	227
PÕLLUMAJANDUSSAADUSTE TURUD	
Võiturg	228
Kaselinurg	228
Peekoninurg	228
Tapaloomade ja lihaturg	228
Põllumajanduslik väljavedu	229
Toornahkade turg	229
Kanamunaturg	229
Piimaturg	230
Teraviljaturg	230
Linaturg	231
Kalaturg	231
INFORMATSIOONI OSA	
Eesti Panga nädalaruanne	232
VÄLISMINISTERIUMI VÄLISKAUBANDUSE OSAKONNA TEATED	
Türgi väliskaubandus 1938. a.	233
Hollandi tollitariifi osaline muutmine	234
Riietustööstuse aktsiaseltsi asutamine Lätis	234
Eralaevandusettevõtte ost riigi poolt	234
Rootsi võteksordi tagasimineki	234
Rootsi kartulihinnad piiritusvabrikuis	235
Rootsi peekoni väljaveovõimalused Inglise tõusnud	235
Soome kaubanduslääbirääkimised NSVL-ga	235
Norra teeb 61-miljonilise laenu 3½% -ga	235
Sissevokitsenduste pikendamine Sveitsis	235
Eesti väliskaubandusbilanss	236

CONTENTS:

	Page
AGRICULTURE	
Quality of 1938 Summer Crops	214
INDUSTRY AND TRADE	
Foreign Trade in February, 1939	220
Railways in January, 1939	223
Activity of Railways during 9 Months of 1938/39	224
Budget Year	224
Sundry Information	225
SHIPPING	
Tallinn Harbour in February, 1939.	226
PRICES	
Prices and Quotations	227
AGRICULTURAL MARKETS	
Butter Market	228
Casene Market	228
Bacon Market	228
Cattle and Meat Market	228
Export of Agricultural Products	229
Rawhide Market	229
Egg Market	229
Milk Market	230
Grain Market	230
Flax Market	231
Fish Market	231
INFORMATION PART	
Eesti Pank (Bank of Estonia) — Weekly Return	232
FOREIGN TRADE DEPARTMENT INFORMATION	
Turkish Foreign Trade in 1938	233
Higher Custom Tariff's in Netherlands	234
Company for Manufacture of Ready Made Clothing	234
Established in Latvia	234
Private Shipping Company Acquired by the State	234
Decrease in Swedish Butter Exports	234
Prices of Potatoes for Swedish Spirit Factories	235
Increase in Exports of Swedish Bacon to England	235
Finnish Trade Negotiations with U.S.S.R.	235
Norwegian New 3½% Internal Loan for Kr. 61	235
Million	235
Import Restrictions Prolonged in Switzerland	235
Estonian Trade Balances	236

PÖLLUMAJANDUS

1938. A. SUVIVILJASAAGI VÄÄRTUS. QUALITY OF 1938 SUMMER CROPS.

M. PILL.

Suvinisu. Viimase aastakümne jook-
Summer Wheat. sul on suvinisu külvipind tõusnud pidevalt. Tõus algas küll juba varem, eriti alates 1928. a., mil suvinisu all oli 22,7 tuh. ha. Järjest tõustes jõudis suvinisukasvupind 1936. a. kõrgtasemele — 47,6 tuh. ha-le. Kahel viimasel aastal on suvinisukasvupind vähenenud 42—43 tuh. ha-le. Soovitakse veel suuremat suvinisukülvipinna kokkutõmbamist põhjusel, et meie nisu kogutoodang ületab sisetutarviduse ja ülejääki ei ole mahutada. Kui aastaid kümme tagasi hakati varustama ka linnu oma maa nisuga, soovitati suvinisu kasvatada rohkem seepärast, et ta tootmiskulud olid odavamad kui talinisu ja suvinisu meil ja mujal on väärtuselt parem kui talinisu, ning väärtuselt head nisu oli meil linnade varustamiseks vaja, sest linnad tarvitasid varem suurel määral kuiva kliimaga maist päritolevat kõrgeväärtslikku, väga heade küpsetusomadustega nisu. Ei olnuks meil tollal parema väärtusega suvinisu, suutnuks tollal kasvatatud talinisu vaevalt rahuldada linnarahva suuri nõudeid. Nüüd kasvatatakse meil küll õige kõrge väärtusega talinisu sorte, kuid väärtuselt parem suvinisu peaks teda täiendada.

Suvinisu sortide saak ja selle väärtus Jõgeva Sordikasvanduses.

Yield and Quality of Assorted Summer Wheat at Jõgeva.

Diamant Kitchener Janetzki varane

Terasaak kg ha-lt: — <i>Grain yield per ha. in kg.</i>			
10 eelm. a. keskm.	2224	2263	2098
1938. a.	2144	1981	2271
Põhusaak kv ha-lt: — <i>Straw yield per ha. in quint.</i>			
9 eelm. a. keskm.	42,7	45,5	45,9
1938. a.	45,5	43,6	50,4
1000-tera-kaal g.: — <i>Weight of 1000 grains in gr.</i>			
10 eelm. a. keskm.	32,8	33,7	33,7
1938. a.	30,5	31,1	32,4
Hektoliitrikaal kg: — <i>Weight per hl. in kg.</i>			
9 eelm. a. keskm.	79,1	78,5	78,4
1938. a.	81,3	80,8	80,8

1938. a. suvinisuseagi väärtuse hindamiseks koguti kasvatajailt proove. Saadi 21 proovi, neist 19 proovi diamantnisu ja kaks kitcheneri.

Missugune neist kahest ja mõnel pool kasvatatavast janetzki varasest saagilt 1938. a. oli parim, näitavad Jõgeva Sordikasvanduse võrdluskatse aruandest võetud andmed. Nimetatud sortidest tuli Jõgeval 1938. a. teraanni poolest esikohale janetzki varane, andes ha-lt 2271 kg. teri. Viimasele kohale neist kolmest jäi kitchener (1981 kg), milline varem oli ikka esimeste hulgas. Põhuanni poolest oli ka 1938. a. kitchener esikohal, andes ha-lt 50,4 kv. Jõgeva suvinisusortide võrdluskatse andmeil oli 1938. a. saagil 1000-tera-kaal paar g kõrgem kui varem, kuid mahukaalult 2 kg raskem hl-ga mõõdetult.

Suvinisusortide kasvujärgud päevades Jõgeva Sordikasvanduses.

Growth Division of Assorted Summer Wheat by Days at Jõgeva.

Diamant Kitchener Janetzki varane

Külvist loomiseni päevi: — <i>Days from sowing to formation of spikes:</i>			
10 eelm. a. keskm.	57	58	58
1938. a.	57	58	58
Loomisest küpsuseni päevi: — <i>Days from formation of spikes to ripening:</i>			
10 eelm. a. keskm.	45	45	46
1938. a.	31	30	31
Kasvuaja pikkus päevades: — <i>Period of growth by days:</i>			
10 eelm. a. keskm.	102	103	104
1938. a.	88	88	89

Kasvuage oli 1938. a. suvinisul Jõgeva võrdluskatse andmeil märksa lühem kui eelmistel aastail. Eriti lühike on kasvuajajärk loomisest küpsuseni, kuna varem oli see, näit., diamandil 45 päeva pikk, 1938. a. aga ainult 31 päeva, vahe seega kaks nädalat. Põud küpsetas vilja enneaegu valmis.

Põllumeestelt kogutud 21 proovi keskmine ha-saak on ümmarguselt 1450 kg, kus-

juures kõrgem terasaak oli 2000 kg ja madalam — 1000 kg.

Puhtusest oli 1938. a. kasvatatud suvinisu põllumeestelt saadud proovide hindamise andmeil umbes sama (98,1%) nagu eelmise 9 aasta keskmine (98,7%). Paremalt proovil on puhtus 100,0%, halvemal — 96,0%.

Ühtluselt oli 1938. a. suvinisu võrdne eelmiste aastate keskmisega, 1938. a. oli suvinisul ühtlus 83,5%, varem — 83,6%. Parem ühtlus oli 1938. a. — 89,5%, halvim — 78,1%.

Idanenud teri oli 1938. a. suvinisus põllumeestelt saadud proovide järgi õige vähe, ainult 0,12%, kõikumusega 0,00—1,00%. Eelmisel aastal oli idanenud teri keskmiselt 0,57%. Rootsi suvinisus oli m. a. idanenud teri 1,2%.

Kogutud suvinisuproovide puhtus, ühtlus, 1000-tera- ja hektoliitrikaal j. n. e.

Purity, Uniformity, Weights of 1000 Grains and Hl. etc. of Collected Samples.

	1938. a.	9 eelm. aasta keskmine Average of 9 Previous Years
Puhtus-% — % of purity	98,1	98,7
Ühtlus-% — % of uniformity	83,5	83,6
Idanenud teri % — % of germinated grains	0,12	0,57
Niiskus-% — % of moisture	12,75	13,4
1000-tera k. g — weight of 1000 grains in gr.	29,6	32,0
Hektoliitrikaal kg — weight per hl. in kg.	77,9	77,9

Niiskust sisaldas 1938. a. suvinisu 12,75%, kõikumusega 10,85—14,25%. E. a. suvinisusaagi keskmine niiskus oli 13,4%. Välismaail oli 1938. a. niiskus niisul Ida-Preis 14,4%, Rootsi suvinisul — 17,0%. Meie suvinisu on, nagu talinisugi, rootsi ja saksa nisust märksa kuivem.

1000-tera-kaalult olid kogutud proovid, samuti nagu Jõgeva Sordikasvanduse sordid, 1938. a. kergemad (29,6 g), kui eelmiste aastate keskmiselt (32,0 g). Kogutud proovidel kõikus 1000-tera-kaal 25,6—33,0 g.

Hl-kaal oli 1938. a. suvinisuproovidel täpsalt sama, nagu eelmiste aastate keskmine — 77,9 kg. Raskem hl-kaal oli 1938. a. 81,3 kg, kergem — 71,7 kg. Ida-Preis oli

tali- ja suvinisu hl-kaal 80,1 kg, Rootsis — 81,4 kg. Mahukaalult on saksa ja rootsi tali- kui ka suvinisu raskem meie omast.

Kogutud suvinisuproovide kest, klaasisus ja üldproteiini ning teraliimi sisaldus.

Percentage of Husk, Glassiness, Total Protein, and Gluten in Collected Samples.

	1938. a.	9 eelm. aasta keskmine Average of 9 Previous Years
Kesta-% — % of husk	12,92	12,70
Klaasisus-% — % of glassiness	04,1	59,9
Üldproteiini-% — % of total protein	13,80	14,23
Teraliimi-%, märg — % of wet gluten	27,9	31,3
Teraliimi-%, kuiv — % of dry gluten	9,32	10,55

Kesta oli 1938. a. suvinisul veidi raskem kui 9 eelm. aasta keskmiselt. Kesta oli 1938. a. suvinisul 12,92%, kõikumusega 11,84—13,79%. Eelmiste aastate keskm. kestoprotsent suvinisul oli 12,70, kõikudes aastate järgi 12,02—13,50%.

Klaasisus oli 1938. a. suvinisul (64,1%) suurem kui eelmisel aastal (59,9%). Paremalt proovil on klaasisuse protsent 85,5, halvemal — 20,4.

Üldproteiini oli aga 1938. a. proovidel (13,80%) ligi 0,5% vähem kui varem (14,23%). Paremalt proovil oli 1938. a. üldproteiiniprotsent 14,95, halvemal — 12,06. Rootsi suvinisu üldproteiini sisalduse protsent oli tänavu 14,56, s. t. veidi suurem kui meie suvinisul.

Teraliimi oli, nagu üldproteiinigi, 1938. a. meie nisus vähem kui varem. Kui eelmise 8 aasta keskmiselt oli meie suvinisujahus märga teraliimi 31,3%, siis 1938. a. 27,9%, kõikumusega 20,4—32,2%. Ida-Preis 1938. a. nisujahus oli teraliimi 25,24%. Kuiva teraliimi oli muidugi ka meie 1938. a. suvinisujahus (9,32%) vähem kui eelmiste aastate omast (10,55%). Paremalt proovil oli kuiva teraliimi sisaldus 1938. a. 11,77%, halvemal — 7,30%.

Paisunud, s. t. 100 g jahu kohta vett nõudis 1938. a. suvinisujahu vähem kui 9 eelmise aasta keskmiselt. Kui enne 100 g jahust paraja tihedusega taigna tegemiseks tarvitati 69,3 sm³ vett, nõudis see 1938. a. ainult 66,0 sm³.

Taignakaal kujunes jahu väiksema paisumise pärast 1938. a. suviniisul kergemaks varemast. Nimelt saadi 100 g jahust 1938. a. suviniisust 162,3 g tainast eelmiste aastate 165,7 g vastu.

Proovipätsikaal jäi kergemaks kui varem. Kui 9 eelmise aasta suviniisu keskmine pätsikaal oli 141,7 g, siis 1938. a. ainult 136,9 g.

Kogutud proovide küpsetusandmed.

Baking Analysis of Collected Samples.

	1938. a.	9 eelm. aasta keskmine Average of 9 Previous Years
Veenõudlus, sm ³ — <i>Water requirement</i>		
in cm ³	66,0	69,3
Taignakaal, g — <i>Weight of dough in gr.</i>	162,3	165,7
Kerkimisaeg, min. — <i>Rising time in min.</i>	90,4	83,3
Proovipätsi: — <i>Experimental loaf:</i>		
kaal, g — <i>Weight in gr.</i>	136,9	141,7
maht, sm ³ — <i>Size in cm³</i>	406,3	365,0
kooruke — <i>Crust</i>	4,5	4,0
sisuehitus — <i>Composition of crumb</i>	4,3	3,5
sisuvärvus — <i>Colour of crumb</i>	4,5	3,6

Proovipätsi kooruke oma silenduse ja värvuse poolest oli 1938. a. suviniisul ilusam kui varem. 1938. a. said proovipätsid viiepäällise krava järgi hinnatult hindamisnumbri 4,5 eelmiste aastate 4,0 vastu.

Proovipätsi sisu ehitus oli ka 1938. a. suviniisul parem, saades 4,3 numbri eelmiste aastate keskmise 3,5 vastu.

Proovipätsi sisu värvust hinnati m. a. 4,5-ga, varem — 3,6-ga.

Küpsetusandmed näitavad, et 1938. a. suviniisu saiaväljaand kaalult oli väiksem, kuid mahult suurem kui varem ja et proovipätsid oma kostrukese ja sisu ehituse ning värvuse poolest on eelmiste aastate keskmisest paremad. 1938. a. suviniisu oli kuivem, 1000-tera-kaalult kergem, mahukaalult sama, idanenud terade vähesuselt parem, üldproteiini ja teraliimi sisalduselt aga halvem kui eelmiste aastate keskmiselt.

Lõpuks võrdleme veel tali- ja suviniisu väärtuselt 1938. a. saagist ja nende eelmiste aastate saake eraldi. Võrreldes eelmiste

aastate keskmisi tali- ja suviniisu hindamise andmeid, näib, et peale kergema 1000-tera-kaalu, väiksema kestabrotsendi ja parema sisu värvuse on suviniisu kõigi teiste omaduste poolest olnud taliniisust parem.

Tali- ja suviniisu võrdlusandmeid

Comparative Data on Winter and Summer Wheat.

	1938. a. saak.		Eelmiste a. keskm. Average of Previous Years	
	Taliniisu Winter Wheat	Suviniisu Summer Wheat	Taliniisu Winter Wheat	Suviniisu Summer Wheat
Idanenud teri, % — % of germinated grains	0,23	0,12	2,21	0,57
1000-tera-kaal, g — Weight of 1000 grains in gr.	35,7	29,6	36,4	33,0
Hektol.-kaal, kg — Weight per hl. in kg.	77,5	77,9	77,0	77,9
Kesta-% — % of Husk	12,84	12,92	12,42	12,70
Teraklaasisus-% — % of glassiness	46,6	64,1	23,6	59,9
Üldproteiini-% — % of total pro- tein	14,32	13,60	12,30	14,23
Teraliimi märga, % % of wet gluten	30,6	27,9	26,1	31,3
Teraliimi kuiva, % % of dry gluten	10,11	9,32	8,56	10,55
Proovipätsi: — Ex- perimental loaf:				
veenõudlus sm ³ — Water require- ment in cm ³	65,6	68,0	67,3	69,3
taignakaal, g — Weight of dough in kg.	161,9	162,3	164,9	165,7
kaal, g — <i>Weight</i> in kg.	133,0	136,9	140,1	141,7
maht, sm ³ — <i>Size</i> in cm ³	320,0	406,3	349,0	365,0
kooruke — <i>Crust</i>	3,0	4,5	3,1	4,0
sisuehitus — <i>Com- position of crumb</i>	3,3	4,3	3,3	3,5
sisuvärvus — <i>Co- lour of crumb</i>	4,8	4,5	3,8	3,8

1938. a. tali- ja suviniisu hindamisandmete võrdlusest nähtub, et suviniisu on peale üldproteiini ja teraliimi sisalduse ning pätsikaalu samade omaduste poolest taliniisust parem.

Oder. Odraga ei ole meil asjad korras. **Barley.** Tema külvipind väheneb järjest, tema ha-saak ei näita erilist tõusu ja selle tagajärjel jääb väikeseks toodang, mis ei suuda rahuldada siseturunõudeid. Seakasvatavad ja õlletehased nõuavad välisodra sissevedamist. Tõeliselt ei ole oder meie oludes aga sugugi nii tänamata taim. Tarvilise hoole ja tähelepanu juures annab ta õige suuri saake. Viimasel ajal on põllumees pannud pearõhu toitviljakasvatusele. Selle eest saadakse raha ja hinda, mis katab tootmiskulud. Suvinisu on odralt võtnud paremad kohad põllul. Oder on jäänud tagaplaanile, ta kasvab kaugel laudasõnnikust ja kunstväetist saab ta ka harva. Et oder väärliselt tasub kunstsõnnikule kantud kulutusi, seda näitab muuseas ka Jõgeva Sordikasvanduse 1938. a. odarakatsepõld. Odra eelviljaks oli väetamata kartul. Odramaale anti enne seemnekülvilvi 2 kotti superit, 1 kott kaalit ja 1 kott väetispuumoniumi ha kohta, kokku 33 kr. 50 s. väärtuses ja pealiskäetuseks orasele üks kott tsiilit 16 kr. 50 s. väärtuses.

Kahe- ja 4-tah. odra sortide saagid ja saagiväärtus Jõgeva Sordikasvanduses.

Yield and Quality of Assorted Barley at Jõgeva.

Jõg. 453 Kuldoder Jõgeva Rathlefi 4-tahul. 4-tahul.

Terasaak kg ha-lt: — <i>Grain yield per ha. in kg.</i>				
12 eelm. a. keskm.	2703	2627	2179	2117
1938. a.	3345	2987	2413	2296
Põhusaak kv ha-lt: — <i>Straw yield per ha. in quint.</i>				
11 eelm. a. keskm.	37,8	37,0	32,8	32,5
1938. a.	41,6	41,4	38,7	36,4
Hektoliitrikaal kg: — <i>Weight per hl. in kg.</i>				
9 eelm. a. keskm.	66,7	68,6	66,2*	65,9
1938. a.	68,0	69,2	65,6	66,2
1000-tera-kaal g.: — <i>Weight of 1000 grains in gr.</i>				
12 eelm. a. keskm.	45,3	42,1	36,6	31,0
1938. a.	41,1	36,0	29,1	29,6

Odrasaak kujunes väga heaks, märksa paremaks kui 12 eelmise aasta keskmise. Kahe- kui ka neljatahulise odra sordid on andnud suuremat saaki kui varem. Kuigi kahe- ja neljatahulise odra sortide saagi andmed on toodud ühes tabelis, ei ole nad võrreldavad, sest nende külviaeg ei ole ühtlane.

*) 7 aasta keskmine.

Võrrelda võib kahtatahulisi sorte omavahel ja neljatahulisi omavahel. Kahtatahulisist ja jõgeva 453 odrasort andnud ((3345 kg) suuremat ha-saaki kui kuldoder (2987 kg). Neljatahulisist on jõgeva neljatahuline (019) andnud (2413 kg) suuremat ha-saaki kui rathlefi neljatahuline (2296 kg). Kõigil sortidel oli ha-saak Jõgeval 1938. a. 2—3 korda kõrgem kui meie üleriiklik keskmine odra ha-saak, tänu antud väetisele.

Odrasortide kasvujärgud Jõgeva Sordikasvanduses.

Growth Division of Assorted Barley at Jõgeva.

Jõg. 453 Kuldoder Jõgeva Rathlefi 4-tahul. 4-tahul.

Külvist loomiseni päevi: — <i>Days from sowing to formation of spikes:</i>				
11 eelm. a. keskm.	55	53	49	50
1938. a.	58	57	54	54
Loomisest küpsuseni päevi: — <i>Days from formation of spikes to ripening:</i>				
11 eelm. a. keskm.	33	35	30	27
1938. a.	29	23	25	25
Kasvuaja pikkus päevades: — <i>Period of growth by days:</i>				
11 eelm. a. keskm.	88	88	79	77
1938. a.	81	80	79	79

Odrasortide võrdluskatse andmeil andsid odrasordid Jõgeval ka suuremat põhusaaki ja mahukaal oli raskem kui varem, ainult 1000-tera-kaal oli kahe- kui ka neljatahulisel odral kergem kui varem. Et sortide saagil oli 1000-tera-kaal eelmiste aastate omast kergem kui varem, tuleb vist sellest, et 1938. a. suvel põud küpsetas odra enneaegu valmis. Tera ei saanud kasvada täis. Et põud tegi tõesti odrale liiga, näeme odra-kasvujärgude pikkusest. Kasvujärk külvist kuni pealoomiseni oli m. a. sortide järgi 3—5 päeva võrra pikem kui eelmise 11 aasta keskmiselt, kuid kasvujärk loomisest küpsuseni oli kahtatahulisil näiteks 10 ja rohkemgi päeva võrra lühem kui varem, mistõttu kogu kasvu-aeg külvist kuni küpsuseni kujunes kahtatahulisel odral nädalapäevade võrra lühemaks kui eelmise 11 a. keskmine.

1938. a. odrasaagi väärtuse hindamiseks koguti kasvatatajailt kokku 30 proovi, neist 20 kahtatahulist ja 10 neljatahulist. Kahtatahulisist oli 8 proovi jõgeva 453 oder ja 10 — kuldoder.

Niiskust sisaldas 1938. a. odrasaak nagu teisilgi viljadel vähem kui eelm. aastate keskmiselt. Kui, näit., kahetahul. oder 4 eelm. aasta keskm. sisaldas 13,46% vett, siis 1938. a. ainult 12,02%.

Teraühtlus, mis näitab, kuidas vili on sortitud, oli 1938. a. kogutud proovide keskmiselt madalam kui 4 eelmisel aastal. Täheandab, 1938. a. proovide tagavaru on sortitud halvemini kui 4 eelmisel aastal. Kui 4 eelm. aasta kahetah. odra tera ühtluse protsent oli 83,6, siis 1938. a. saagi teral ainult 79,4%.

Kogutud odraproovide keskmised hindamisandmed.

Average Quality Analysis of Collected Samples of Barley.

	Kahetahul. oder		Neljatahul. oder	
	1938. a. saak	4 eelm. a. keskm.	1938. a. saak	4 eelm. a. keskm.
Niiskus-% — % of moisture	12,02	13,46	11,82	13,06
Teraühtlus-% — % of uniformity	70,4	83,6	69,4	71,1
Hl-kaal kg — Weight per hl. in kg	67,6	66,8	64,1	63,1
1000-tera-kaal g — Weight of 1000 grains in gr.	39,8	42,3	32,6	33,6
Kesta-% — % of husk	8,48	9,47*	10,42	10,76*
Jahusus-% — % of meal	55,2	56,8	48,2	52,2
Tärklis-% — % of starch	85,2	83,7	60,0	53,8
Üldproteiini-% — % of total protein	11,47	11,64	12,46	12,96

Hl-kaal on kogutud proovidel, samuti nagu Jõgeva Sordikasvanduse odra võrdluskatsesortide 1938. a. saagil, veidi raskem kui 4 eelmise aasta keskmine. Nii oli kahetahulise odra kogutud proovide hl-kaal 1938. a. saagil 67,6 kg, eelm. a. omal — 66,8 kg, 4-tahulisel aga vastavalt 64,1 ja 63,1 kg.

1000-tera-kaal oli kogutud proovel, nagu Jõgeva omil, kahe- kui ka neljatahulisel odral 1938. a. kergem kui eelm. aastate keskmine. Nii on kahetahulisel 4 eelm. a. keskm. 1000-tera-kaal 42,3 g, 1938. a. saagil aga 39,8 g, neljatahulisel vastavalt 33,6 ja 32,6 g.

*) 3 a. keskmine.

Kesta poolest oli 1938. a. oder pisut parem kui 3 eelmisel aastal. 1938. a. odral oli kesta vähem. M. a. oli kahetahulisel odral kesta 8,4%, eelmisel aastal keskm. 9,47%. Neljatahulisel oli 1938. a. kesta 10,42%, varem 10,76%.

Terajahusus oli m. a. odral väiksem kui varem, eriti neljatahulisel odral, mille jahususe protsent oli varem 53,2, 1938. a. aga ainult 48,2.

Vastavalt jahususele oli tärgklissisaldus 1938. a. odras kõrgem kui varem. Kui eelmisel aastal oli tärgklis kahetahulisel 58,7%, siis 1938. a. 65,2% ja neljatahulisel vastavalt 55,8% ja 60,0%.

Üldproteiini oli 1938. a. odras umbes sama palju nagu 4 eelm. aastate keskmiselt. Nii oli kahetahulisel varem üldproteiini-sisaldus 11,64%, nüüd 11,47% ja neljatahulisel vastavalt 12,96% ja 12,46%.

Kokkuvõttes võib tähendada, et 1938. a. oder oli võrreldes eelmiste aastatega kuivem, vähemühtlane, mahukaalult raskem, 1000-tera-kaalult kergem, väiksema kestaga, tärgklisrikkam ja umbes sama üldproteiinisaldusega nagu eelm. aastate keskmiselt.

Arvestades 1938. a. saagi õhukest kesta, kõrgemat mahukaalu, suuremat tärgklissisaldust ja mitte kõrget üldproteiinisaldust, peab teda tunnustama heaks õlleodraaks. Seda ta tegelikult ka on. Õlletöösturid, kes 1938. a. sügisel nõudsid välisodra sisseveo luba, sellest aga jäid ilma, on nüüd täielikult varustatud kodumaise odraga ja on sellega väga rahul.

Võrreldes kahetahulisega oli ka 1938. a. neljatahuline oder kergema mahu- ja 1000-tera-kaaluga, kesta- ja üldproteiinirikkam ning tärgklisvaesem. Kahetahuline on õlleodraaks kohasem kui neljatahuline. Viimane võib enama üldproteiinisalduse pärast söödaks.

Kaer. Kaerakasvuaeg oli 1938. a. vähemalt Jõgeval küll nädalapäevade võrra lühem kui kolme eelmise aasta keskmiselt, lipukaeral isegi veel rohkem.

Jõgeva Sordikasvanduse 1938. a. kaerasortide võrdluskatse aruandest võetud kaera-

kasvujärkude pikkuse andmeist nähtub, et kasvujärk külvist loomiseni oli pikem, kuid loomisest küpsuseni märksa lühem kui varem. Viimase kasvujärgu lühenemine põhjustas ka kogu kasvuaja lühenemist.

Kaerasortide kasvujärgud päevades Jõgeva Sordikasvanduses.

Growth Division of Assorted Oats by Days at Jõgeva.

	Pööriskaerad		Lipukaerad	
	Kuldvihm	Kotka	Dr. Eisen-schmidt	Jõgeva Roostek.
Külvist loomiseni päevi: — <i>Days from sowing to formation of spikes:</i>				
3 eelm. a. keskm.	52	54	60	59
1938. a.	63	63	67	66
Loomisest küpsuseni päevi: — <i>Days from formation of spikes to ripening:</i>				
3 eelm. a. keskm.	44	42	45	44
1938. a.	27	27	25	26
Kasvuaja pikkus päevades: — <i>Period of growth by days:</i>				
3 eelm. a. keskm.	96	96	105	103
1938. a.	90	90	92	92

Kasvuaja lühenemisele vaatamata kujunes kaerasortide saak Jõgeval märksa paremaks kui 3 eelmise aasta keskmine saak samul sortidel.

Elumiste aastatega võrdluseks on toodud kaks pööriskaerasorti — tuttav kuldvihm ja uuem ning parem svalöfi sort — kotikakaer, ning kaks lipukaera — dr. eisenschmidt'i lipukaer ning jõgeva roostekindlam. Pööriskaera katsepõllul oli 1938. a. saak päris hea. Mõnel sordil või liinil tõusis see kuni 3750 kg ha-lt. Tab. toodud pööris- ja lipukaerasortide andmed ei ole võrreldavad, sest külv ei ole üheaegne. 1938. a. kaera teraand sortide järgi oli kuni 35% suurem 3 eelmise aasta keskmisest.

Põhusaak oli samuti eelmise aasta omast märksa suurem. Jõgeval võrdluskatses olnud sortidel on kõigil hl-kaal suurem, ja enamikul ka kestaprotsent madalam kui eelmiste aastate keskmiselt.

Nagu tavaliselt, on lipukaerad ka sin mahukaalult pööriskaerast kergemad.

Et saada pilti 1938. a. kaerasaagi väärtuse kohta täiemalt, seks koguti hindamiseks üleriiklikult 26 kaeraproovi, milledest 19 pööris- ja 7 lipukaera. Nende 26 proovi keskmisi hindamisandmeid on võrreldud 1937.

a. saagist hinnatud 17 proovi keskmiste andmetega. 1937. a. oli pööris- ja lipukaera-proovide arvu vahekorra umbes sama nagu 1938. a.

Pööris- ja lipukaerasortide 1938. a. võrdlusandmed Jõgevalt.

Comparative Analysis of Assorted Oats at Jõgeva.

	Pööriskaerad		Lipukaerad	
	Kuldvihm	Kotka	Dr. Eisen-schmidt	Jõgeva Roostek.
Terasaak kg ha-lt: — <i>Grain yield per ha. in kg.</i>				
3 eelm. a. keskm.	2069	2399	2608	2598
1938. a.	2916	3258	2944	3195
Põhusaak kv ha-lt: — <i>Straw yield per ha. in quint.</i>				
3 eelm. a. keskm.	40,0	40,7	52,1	54,3
1938. a.	54,0	52,9	51,2	53,1
Hektoliitrikaal kg: — <i>Weight per hl. in kg.</i>				
3 eelm. a. keskm.	49,4	47,9	43,1	45,8
1938. a.	50,0	49,4	48,2	48,2
1000-tera-kaal g: — <i>Weight of 1000 grains in gr.</i>				
3 eelm. a. keskm.	28,9	30,3	23,4	31,3
1938. a.	30,3	29,7	28,1	32,2
Kesta-%: — <i>% of husk.</i>				
3 eelm. a. keskm.	27,0	26,9	27,3	27,5
1938. a.	25,6	28,1	25,4	26,0

Niiskust sisaldasid 1938. a. proovid keskmiselt 11,4% eelmise aasta 9,6% vastu, kusjuures 1938. a. kõikus niiskuseprotsent proovide järgi 9,65—14,0.

Hl-kaal oli 1938. a. kaerasaagil kogutud proovide järgi umbes võrdne 1937. a. omaga, nimelt 48,3 ja 48,5 kg. Paremal proovil oli hl-kaal 1938. a. 54,1 kg, madalam — 41,3 kg.

1000-tera-kaalult oli 1938. a. kaerasaak raskem kui e. a. Nimelt oli 1937. a. saagi keskmine 1000-tera-kaal 31,5 g, 1938. omal aga 34,3 g, kõikudes proovide järgi 27,8—42,8 g vahel.

Kesta oli 1938. a. kaerateradel ligi paar protsenti vähem kui 1937. a. Kui 1937. a. oli keskmine kestaprotsent 23,0, siis m. a. 26,8, kõikudes proovide järgi 24,0—32,6.

Kogutud kaeraproovide keskmised hindamisandmed.

Average Quality Analysis of Collected Samples of Oats.

	1938	1937
Niiskus-% — <i>% of moisture</i>	11,4	9,63
Hl-kaal, kg — <i>Weight per hl. in kg.</i>	48,3	48,5
1000-tera-kaal, g — <i>Weight of 1000 grains in gr.</i>	34,3	31,5
Kesta-% — <i>% of husk</i>	26,8	23,0
Üldproteiini-% — <i>% of total protein</i>	11,5	12,2
Rasva-% — <i>% of fat</i>	6,09	5,42

Üldproteiini oli 1938. a. kaerasaagis 0,7% vähem kui 1937. a., mil proovide keskmise üldproteiinprotsent oli 12,2, m. a. oli see aga 11,5 kõikumusega 9,25—14,03.

Rasvasisalduse poolest oli aga 1938. a. kaer 0,7% rikkam kui e. a. kaer, millel keskmine rasvaprotsent oli 5,43 m. a.

6,09% vastu. 1938. a. kõikus rasvasisaldusprotsent üksikuulil proovel 5,56—6,79.

1938. a. kaerasaak, olles küll veidi niiskem eelmise aasta saagist ja veidi vaesem ka üldproteiini poolest, oli mahukaalult võrdne e. a.-ga, kuid 1000-tera-kaalult raskem, kesta poolest õhem ja rasvarikkam kui 1937. a.

TÖÖSTUS JA KAUBANDUS

VÄLISKAUBANDUS VEEBRUARIS 1939. A.

FOREIGN TRADE IN FEBRUARY, 1939.

Võrreldes m. a. veebruariga kasvas kaupade käive 13,6 milj. kr-lt 14,9 milj. kr-le (9,2%), sellest väljavedu suurenes 6,5 milj. kr-lt 8,1 milj. kr-le (25,0%), kuna sissevedu langes samal ajal 7,2 milj. kr-lt 6,8 milj. kr-le (5,1%). Seega areneb väliskaubanduse tegevus tänavu endiselt tõususuunas. Ühtlasi on märkimisväärne, et juurdekasvu põhjustab väljaveo tõus, kuna sissevedu osutab samal ajal tagasiminekut. Rööbiti väljaveo tõusuga kujunes väliskaubandusbilanss soodsaks. Kui k. a. jaanuaris väljaveo-ülejääk oli ligi 900 tuh. kr., kasvas see veebruaris veelgi, ulatudes 1,3 milj. kr-le 674 tuh. kr. suuruse sisseveo-ülekaalu vastu m. a. veebruaris.

Väljavedu. — Exports.

Väljavedu suurenes peagu kõigil aladel, arvatud välja valmissaadused, millede müük välisturgudele näitab endiselt mõõdukat kahanemistendentsi. Õige tugevasti paisus toor- ja poolvalmisainete väljavedu, suurenedes võrreldes m. a. veebr. 2,1 milj. kr-lt 3,3 milj. kr-le (54,7%) — eeskätt erakordselt suurenenud lina väljaveo tõttu. Elusloomade eksport kasvas 598 tuh. kr-lt 961 tuh. kr-le (60,7%) enam väljaveetud elussigade arvel ja toit- ning maitseainete väljavedu — 2,07 milj. kr-lt 2,23 milj. kr-le (7,6%) — peamiselt enameksportitud karjasaaduste arvel. Valmissaaduste väljavedu langes 1,66 milj. kr-lt 1,59 milj. kr-le (4,5%) suuremjaolt kahanenud tekstiiltööstussaaduste tõttu.

Toor- ja poolvalmisainest näitas suurem osa tõusu. Eriti tugevat juurdekasvu osutas linaeksport, mõjustatud tähtsal määral soodsast konjunktuurist välistur-

gudel, eeskätt tunduvalt paranenud linahindade tõttu. Lina väljavedu kasvas koguselt 310 tn-lt 1 168 tn-le (276,8%), kusjuures linamüügist saadud rahasumma suurenes samal ajal 313 tuh. kr-lt 1 448 tuh. kr-le (362,6%). Õige tugev tõus esines põlevkivisaaduste väljaveos. Bensiini saadeti välisturgudele k. a. veebr. 969 tn 177 tuh. kr. väärtuses 689 tn 150 tuh. kr. vastu m. a. samal kuul — seega koguselt 40,6% ja väärtuselt 18,0% enam. Veel suurem tõus esines põlevkiviõli väljaveos. Põlevkiviõli väljavedu kasvas 2 860 tn-lt 5 507 tn-le (92,6%) ja väärtuselt 232 tuh. kr-lt 448 tuh. kr-le (93,1%). Kasvu näitas veel metsamaterjali (väärtuselt 6,5%) ja kunstsarve väljavedu (56,8%), kuna toornahkade ja tselluloosi eksport osutas langust — esimene 150 tuh. kr-lt 121 tuh. kr-le (19,3%), teine — 833 tuh. kr-lt 605 tuh. kr-le (27,4%).

Toit- ja maitseainete rühmas kahanes võrreldes m. a. veebr. tähtsama eksportartikli — või — väljavedu 814 tn-lt 735 tn-le (9,7%), kuid tänu või eest saadud mul-lusest soodsamale hinnale osutas võimütigist saadud rahasumma isegi väikest juurdekasvu (0,4%). Liha ja lihakauba väljavedu kasvas 416 tuh. kr-lt 430 tuh. kr-le (3,4%) ja värskekala eksport — 48 tuh. kr-lt 77 tuh. kr-le (60,4%). Teravilja saadeti välisturgudele 36 tuh. kr. väärtuses, kuna m. a. veebr. selle väljavedu ei olnud. Juurdekasvu näitas samuti munade väljavedu — suurenedes 83 tuh. munalt 719 tuh. munale — seega ligi 9-kordseks, kuna tagasiminekut osutas (väärtuselt) kartulite ja šokolaadi ning kompek-kide väljavedu — esimene 70,3%, teine — 21,7%.

Valmissaaduste väljavedu kahanes eeskätt vähemeksportitud tekstiiltööstussaaduste tõttu. Tekstiiltööstussaaduste väljavedu langes 859 tuh. kr-lt 728 tuh. kr-le (15,8%), sellest puuvillane riie 308 tuh. kr-lt 163 tuh. kr-le (47,1%) ja puuvillase lõnga ning niidi väljavedu — 342 tuh. kr-lt 322 tuh. kr-le (5,8%). Tõusu osutas vineeri ja -toolipõhjade väljavedu 349 tuh. kr-lt 383 tuh. kr-le (9,7%), pakkimispaberi — 36 tuh. kr-lt 48 tuh. kr-le (33,3%) ja tahvelklaasi — 21 tuh. kr-lt 49 tuh. kr-le (133,3%).

Sissevedu. — Imports.

Võrreldes m. a. veebr. näitas sissevedu mõõdukat vähenemist, eriti valmissaaduste osas. Õige tagasihoidlik langus esines samuti toit- ja maitseainete juures, kuna toor- ja poolvalmisainete sissevedu osutas tõusu. Valmissaaduste sissevedu kahanes 4,5 milj. kr-lt 3,8 milj. kr-le (14,0%) eeskätt vähem imporditud jõu- ja töömasinate, metallkauba ning elektrimasinate-aparaatide ja -tarvete arvel. Toit- ja maitseaineid veeti sisse k. a. veebr. 597 tuh. kr. väärtuses 616 tuh. kr. vastu m. a. samal kuul — seega 3,1% vähem. Põhjuseks on peamiselt teravilja ja loomasööda vähenenud sissevedu. Vastupidiselt eelmisile kasvas toor- ja poolvalmisainete ost välisturgudelt 2,0 milj. kr-lt 2,2 milj. kr-le (8,0%) — peamiselt suurenenud tekstiiltoorainete sisseveo arvel.

Tõus toor- ja poolvalmisainete rühmas toimus eeskätt tekstiiltoorainete, kivisöe ja koksi ning väetiste, suurenenud sisseveo tõttu. Tekstiiltoorainete sissevedu kasvas võrreldes m. a. veebr. 634 tuh. kr-lt 869 tuh. kr-le (37,1%), sellest puuvill 464 tuh. kr-lt 637 tuh. kr-le (37,3%) ja vill — 32 tuh. kr-lt 100 tuh. kr-le (212,5%). Tublisti paisus veel kivisöe ja koksi sissevedu — koguselt 4,1 tuh. tn-lt 11,0 tuh. tn-le (169,2%) ja väärtuselt — 83 tuh. kr-lt 216 tuh. kr-le (160,2%). Väetiste sissevedu suurenes väärtuselt 309 tuh. kr-lt 377 tuh. kr-le (22,0%), kuna sissevedu jäi koguselt peagu m. a. veebr. tasele. Selline muutuste lahkumine koguse ja väärtuse järgi on põhjustatud muutunud koostisest. Nii imporditi k. a. veebruaris suhteliselt enam hinnalt kallimaid väetiseliike, nagu: lubisalpeetrit, lubiammoonsal-

peetrit, väävelhapuammooniumi ja nitrofoskat, kuna hinnalt odavamaid väetisi, nagu superfosfaati, imporditi mullusest vähem. Tagasiminekut osutas (väärtuselt) toornahkade (35,4%), petrooleumi (53,4%) ja bensiini sissevedu (57,5%).

Väliskaubanduskäive veebruaris 1933 — 1939.

Turnover of February Foreign Trade 1933—1939.

	Veebruar		1. I — 28. II		1933 1939	1938 1939
	1939	1938	1939	1938		
	1000 kr. — In 1000 Kr.					
Väljavedu — Exports	8 099	6 479	15 879	12 840	125,6	93,6
Sissevedu — Imports	6 786	7 153	13 693	14 636	108,4	108,4
Käive — Turnover	14 885	13 632	29 572	27 276		
Väljavedu ±			+2 186	-1 996		
Exports ±	+1813	-674				
	1000 tn. — In 1000 Tns.					
Väljavedu — Exports	28	20	50	41	122,0	102,1
Sissevedu — Imports	29	23	48	47	102,1	111,4
Käive — Turnover	52	43	98	88		

Rööbiti toit- ja maitseainete rühma langusega kahanes teravilja, kala ja kalasaaduste ning loomasööda sissevedu, kuna tõusu osutas vaid välismaise puuvilja import. Teravilja, mida veeti sisse m. a. veebr. 86 tuh. kr. väärtuses, ei imporditud k. a. veebr. Samuti langes loomasööda sissevedu 30 tuh. kr-lt 6 tuh. kr-le (80,0%) (veeti sisse toidulupja ja kalajahu). Kala ja kalasaaduste sissevedu kahanes 89 tuh. kr-lt 47 tuh. kr-le (47,2%), sellest heeringate 84 tuh. kr-lt 46 tuh. kr-le (45,2%). Välismaise puuvilja import kasvas 56 tuh. kr-lt 192 tuh. kr-le (242,9%). Tõusu näeme peagu kõigi liikide juures. Eriti tublisti suurenes apelsinide ja mandariinide, sidrunite, banaanide ja rosinate ning korintide sissevedu. Apelsinide ja mandariinide sissevedu kasvas 29 tuh. kr-lt 134 tuh. kr-le (362,1%), sidrunite — 3 tuh. kr-lt 16 tuh. kr-le (433,3%), banaanide — 7 tuh. kr-lt 17 tuh. kr-le (142,9%) ja rosinate ning korintide — 5 tuh. kr-lt 11 tuh. kr-le (120,0%).

Valmissaaduste sissevedu oli k. a. veebr. võrdlemisi tagasihoidlik. Võrreldes m. a. veebr. langes nimetatud ainete import 4,5 milj. kr-lt 3,8 milj. kr-le (14,0%), kusjuures tagasiminekuks esineb peamiselt nende kaupade juures, millest sissevedu oli mullu väga hoogus. Nii kahanes jõu- ja töömasinate, metallkauba, elektrimasinate-aparaatide

Sisse- ja väljaveo tähtsamad ained. — *Principal Commodities of Foreign Trade.*

	Veebruar — February				I, I — 28, /II			
	ton.		1000 kr.		ton.		1000 kr.	
	1939	1938	1939	1938	1939	1938	1939	1938
VALJAVEDU — EXPORTS.								
	Üldse: — Total:							
I. Elusloomad (arv) — <i>Animals, living (number)</i>	23 159	19 743	8 099	6 479	49 514	40 919	15 879	12 640
II Toit-, maitseained ja joogid — <i>Food Products, Stim. Bever.</i>	9 729	5 501	961	598	19 202	11 745	1 892	1 211
Sellest: — <i>thereof:</i>	2 742	2 265	2 232	2 074	6 791	7 574	4 589	3 934
Teravili — <i>Grain</i>	300	—	36	—	300	—	36	—
Kartul — <i>Potatoes</i>	172	615	11	37	1 895	4 627	129	820
Või — <i>Butter</i>	735	814	1 382	1 376	1 540	1 463	2 832	2 501
Munad — <i>Eggs</i>	719	83	35	5	935	112	49	7
	42	5	—	—	65	6	—	—
	237	320	430	416	607	524	752	661
Liha ja lihakaup — <i>Meat and Meat Products</i>	164	101	77	48	320	178	191	89
Värsked kalad — <i>Fresh Fish</i>	46	66	47	60	103	115	96	107
Sokolaad ja kompvekid — <i>Chocolate and Candy</i>	17 481	14 393	3 321	2 147	36 618	27 729	6 257	4 461
III. Toor- ja poolv.-ain. — <i>Raw a. Semi-Manufact. Materials</i>	Sellest: — <i>thereof:</i>							
Toornahad — <i>Hides undressed</i>	70	84	121	150	123	121	281	280
Metsamaterjal — <i>Timber Materials</i>	3 329	1 744	196	184	7 211	4 585	408	437
Tselluloos — <i>Cellulose</i>	4 986	5 091	605	838	10 072	10 453	1 225	1 640
Lina ja -lakud — <i>Flax and Tow</i>	1 168	310	1 448	313	2 294	1 184	2 677	1 185
Bensiin — <i>Benzine</i>	089	689	177	150	1 572	893	292	194
Põlevikiviõli — <i>Shale-Oil</i>	5 507	2 860	448	232	9 382	3 800	744	298
Kunstsarv — <i>Artificial Horn</i>	53	33	116	74	110	66	238	146
IV. Valmisadused — <i>Manufactured Articles</i>	2 936	3 095	1 585	1 660	6 115	5 616	3 141	3 034
Sellest: — <i>thereof:</i>	Vineer ja -toolipõhjad — <i>Plywood and Chair-backs</i>							
Pakkimispaaber — <i>Wrapping Paper</i>	1 483	1 418	383	349	2 846	2 688	784	685
Ajalohu- ja trükipaber — <i>News-a. other Printing Paper</i>	190	92	48	36	433	245	107	99
Puuv. lõng ja -niit — <i>Cotton Yarn and Thread</i>	383	369	57	80	684	696	161	182
Puuv. riie — <i>Cotton Piece Goods</i>	115	122	322	342	254	236	708	652
Linae lõng ja niit — <i>Linen Yarn and Thread</i>	62	106	163	308	132	157	343	462
Linae riie, jäme — <i>Linen, coarse</i>	22	22	45	51	40	51	85	107
Džuuatriie ja -kotid — <i>Jute Cloth and Sacks</i>	58	35	118	74	85	54	174	112
Tsement — <i>Cement</i>	125	126	68	72	258	227	141	127
Tahvelklaas — <i>Sheet Glass</i>	349	170	49	21	689	286	99	40
V. Kallismetallid ja -kivid — <i>Precious Metals and Stones</i>	—	—	—	—	—	—	—	—
SISSEVEDU — IMPORTS.								
	Üldse: — Total:							
I. Elusloomad (arv) — <i>Animals, living (number)</i>	28 555	22 793	6 786	7 153	47 979	47 442	13 693	14 636
II Toit-, maitseained ja joogid — <i>Food Products, Stim. Bever.</i>	—	4	—	0	2	11	0	1
Sellest: — <i>thereof:</i>	3 293	2 968	597	616	6 824	10 011	1 095	1 687
Teravili — <i>Grain</i>	—	554	—	86	126	3 607	15	480
Heeringad — <i>Herrings</i>	259	310	46	84	531	846	93	192
Sool — <i>Salt</i>	475	—	10	—	1 353	356	31	9
Suhkur — <i>Sugar</i>	1 648	1 550	228	246	3 483	3 355	466	507
Loomasõet — <i>Animal Feedingstuffs</i>	39	284	6	30	166	1 138	29	166
III. Toor- ja poolv.-ain. — <i>Raw a. Semi-Manufact. Materials</i>	20 419	15 937	2 207	2 043	30 155	28 273	4 099	3 999
Sellest: — <i>thereof:</i>	Toortubak — <i>Tobacco unmanufact.</i>							
Toornahad — <i>Hides undressed</i>	49	49	88	88	115	120	208	213
Džuuat — <i>Jute</i>	182	161	137	212	306	311	331	418
Puuviil — <i>Cotton</i>	185	181	58	68	569	404	181	134
Vill — <i>Wool</i>	619	427	637	464	1 213	984	1 252	1 026
Kivisüsi ja koks — <i>Coal and Coke</i>	33	9	100	32	69	87	203	124
Petrooleum — <i>Petroleum</i>	11 013	4 093	216	83	15 636	12 191	299	264
Bensiin — <i>Benzine</i>	1 180	1 810	75	161	3 208	3 320	212	294
Väetised — <i>Fertilizers</i>	190	354	17	49	471	560	44	62
Väetised — <i>Fertilizers</i>	5 018	4 984	377	309	5 018	5 229	377	319
Vävel, puhastamata — <i>Sulphur unpurified</i>	—	—	—	—	—	—	—	—
IV. Valmisadused — <i>Manufactured Articles</i>	4 851	4 786	3 838	4 465	10 999	9 158	8 314	8 904
Sellest: — <i>thereof:</i>	Puuv. riie — <i>Cotton Piece Goods</i>							
Villane lõng ja niit — <i>Woolen Yarn and Thread</i>	5	5	46	55	11	12	100	107
Kunstiilõng ja -niit — <i>Rayon Yarn and Thread</i>	25	17	189	150	63	40	459	362
Raud ja teras — <i>Iron and Steel</i>	26	20	113	101	55	37	242	191
Põllumajandusmas. ja -riistad — <i>Agricultural Machines and Implements</i>	1 513	1 004	325	304	3 836	2 428	814	698
Jõu- ja võimas. (ka elektrimas.) — <i>Power Engines and Ind. Machines (also Electric Generators)</i>	186	249	319	289	263	391	414	382
Raud ja terastorud ja n. liited — <i>Iron and Steel Pipes and Joints</i>	106	288	322	312	292	594	899	1 579
Raadioapar. ja n. osad — <i>Radios and Parts</i>	234	321	89	144	466	478	151	205
Autod ja autode šassiid — <i>Motor-cars and Chassis</i>	4	2	66	37	12	6	148	78
Jalg rattad — <i>Bicycles</i>	55	61	184	202	94	99	378	374
Kummi ja k. -kaup — <i>Rubber and Rubber Goods</i>	854	778	58	51	1 155	1 185	79	77
V. Kallismetallid ja -kivid — <i>Precious Metals and Stones</i>	48	26	126	88	76	74	233	204
	1	0	144	29	1	6	185	52

tide, -tarvete ja mitmesuguste muude aparaatide ning instrumentide sissevedu tunduvalt. Võrreldes m. a. veebr. vähenes jõu- ja töömasinate (arvatud välja elektrimasinad) sissevedu 581 tuh. kr-lt 268 tuh. kr-le (54,7%), eraldinimetamata metallkauba — 620 tuh. kr-lt 395 tuh. kr-le (63,3%), elektrimasinate-aparaatide ja -tarvete ning mitmesuguste muude aparaatide ja instrumentide — 663 tuh. kr-lt 434 tuh. kr-le (64,5%). Suurenenud on eeskätt tekstiiltööstussaaduste sissevedu 602 tuh. kr-lt 688 tuh. kr-le (14,3%) ja põllumajandusmasinate ning riistade — 239 tuh. kr-lt 319 tuh. kr-le (33,5%). Peale nimetatud kaupade esines väiksem juurdekasv (väärtuselt) veel keemia-, puutööstussaaduste, metallide ja töötletud nahkade ning nahkauba sisseveos.

Kahe kuu tulemusi.

Results of Two Months.

Kaupade käive suurenes võrreldes m. a. esimese kahe kuuga 27,3 milj. kr-lt 29,6 milj. kr-le (8,4%). Väljavedu kasvas 12,6 milj. kr-lt 15,9 milj. kr-le (25,6%), kuna sissevedu langes samal ajal 14,6 milj. kr-lt 13,7 milj. kr-le (6,4%).

Tingitult väljaveo suurest aktiivsusest tänavu on väliskaubandusbilanss soodus — 2,2 milj. kr. suuruse väljaveo-ülekaalu 2,0 milj. kr-le ulatava sisseveo ülekaalu vastu m. a. samal ajal.

Väljavedu — Exports.

Väljavedu suurenes võrreldes m. a. esimese kahe kuuga üksikute alade järgi järgmiselt: toor- ja poolvalmisainete väljavedu kasvas 4,5 milj. kr-lt 6,3 milj. kr-le (40,3%) — peamiselt enameksportitud lina ja takkude ning põlevkivisaaduste arvel. Toit- ja maitseainete müük välisurgudele kasvas 3,9 milj. kr-lt 4,6 milj. kr-le (16,6%) — tähtsal

määral suurenenud karjasaaduste ekspordi tõttu. Elusloomade väljavedu kasvas 1,2 milj. kr-lt 1,9 milj. kr-le (56,2%) — suurenenud elussigade ekspordi tõttu ja valmis- saaduste väljavedu 3,0 milj. kr-lt 3,1 milj. kr-le (3,5%) — eeskätt enameksportitud viineeri- ja -toolipõhjade, puuvillase lõnga ja niidi ning jämeda linase riide arvel.

Kaubarühmade osatähtsus väärtuselt

I/I — 28/II 39 (%)

Percentages of Separate Groups of Merchandises According to Value I/I — 28,II 39.

	Väljavedu Exports		Sissevedu Imports	
	1939	1938	1939	1938
I Elusloomad — <i>Animals, living</i>	11,9	9,6	0,0	0,0
II Toit-, maitseained ja joogid — <i>Food Products, Stim. and Bever.</i>	28,9	31,1	8,0	11,5
III Toor- ja poolvalmisained — <i>Raw and Semi-Manufactured Materials</i>	39,4	35,3	29,9	27,3
IV Valmis- ja poolvalmis- artiklid — <i>Manufactured Articles</i>	19,8	24,0	60,7	60,8
V Kallismetallid ja -kivid — <i>Precious Metals and Stones</i>	—	—	1,4	0,4
Kokku — <i>Total</i>	100	100	100	100

Sissevedu — Imports.

Sisseveos esineb tõus ainult toor- ja poolvalmisainete juures, kuna toit- ja maitseainete ning valmis- ja poolvalmis- saaduste import osutas langust. Võrreldes m. a. esimese kahe kuuga kasvas toor- ja poolvalmisainete sissevedu 4,0 milj. kr-lt 4,1 milj. kr-le (2,7%) — eeskätt suurenenud tekstiiltoorainete arvel. Toit- ja maitseainete sissevedu kahanes samal ajal 1,7 milj. kr-lt 1,1 milj. kr-le (35,1%) — peamiselt vähemimportitud teravilja ja loomasööda tõttu. Valmis- ja poolvalmis- saaduste sissevedu langes 8,9 milj. kr-lt 8,3 milj. kr-le (6,6%) — suuremas osas kahanenud jõu- ja töömasinate, metallkauba ja transportvahendite sisseveo arvel.

RAUDTEETEGEVUS JAANUARIS 1939. A. — RAILWAYS IN JANUARY, 1939.

K. a. jaanuaris oli raudteetegevus kõigil tegevusaladel aktiivsem m. a. samast kuust. Tasulist kaupa veeti tänavu 207 tuh. tn, mis ületab m. a. 5 tuh. tn ehk 2,5%. Vee-

tud koguse aktiivsus ja tonni keskmine veokauguse pikenenemine (m. a. 97,5 km-lt 102,4 km-le ehk 5,0%) põhjustasid tn-km tõusu m. a. 19 700 tuh-lt 21 225 tuh-le ehk 7,6%.

Kaubavedu elavnes tn-km järgi enam kitsarööpmelisel teel, nimelt 11,5%, kuna laiarööpmelisel elavnes kaubavedu 6,5%.

Pagasivedu oli 0,5% tuh. tn-ga võrdne mõlemal tegevusaastal, kusjuures tn-km arv k. a. oli 47 tuh. 45 tuh. vastu, mis 4,4%-ga aktiivsem m. a-st.

Reisijate liiklus oli üldarvus peagu võrdne eelmise aastaga, kui mitte arvestada väikest elavnemistendentsi k. a. kasuks. Üldarvus oli reisijaid tänavu 932 tuh. m. a. 926 tuh. vastu ehk 0,6% ja reis-km 23 547 tuh. m. a. 23 535 tuh. vastu ehk 0,05% enam, mis on tingitud lühimaareisijate aktiivsusest (reisijate arvult +3,3%, reis-km +2,7%). Kuna pikamaareisijate arv kahanes arvult 416 tuh-lt 405 tuh-le ehk 2,6% ja reis-km 19 860 tuh-lt 19 771 tuh-le ehk 0,4%.

RAUDTEETEGEVUS 1938/39. EELARVEAASTA 9 KUU JOOKSUL.

ACTIVITY OF RAILWAYS DURING 9 MONTHS OF 1938/39 BUDGET YEAR.

1938/39. eelarveaasta 9 kuu tasulise reisijate liikluse aktiivsus ei evi nimetatamisväärt osatähtsust, mis arvult tõusis m. a. 8812 tuh-lt 8926 tuh-le, seega 114 tuh. ehk 1,3% enam. Reisijate arvuline tõus põhjustas ka reis-km arvu suurenemist m. a. 268 359 tuh-lt 271 954 tuh-le, mis ületab m. a. sama aja 3595 tuh. ehk 1,3%. Lühimaareisijate arv elavnes enam (+2,1%) pikamaareisijate arvust (+0,4%), kuna reis-km esimesel kahanesid 1,4%, teisel tõusid 1,4%. Välisühenduse liiklus, mis evib reisijate üldliiklusest reis-km järgi tänavu 3,6% m. a. 3,3%-se osatähtsuse vastu, elavnes 9,0%, seevastu oli kohalik liiklus vaid 1,1%-ga aktiivsem. Võrreldes kasutatud piletiliikidega läbisõidetud reisijakilomeetreid nähtub, et tõusu näitab puhkeajapiletitega läbisõidetud km arv, ja seda peamiselt teiste, osatähtsusest suuremate piletiliikide arvel:

Osatähtsus üldarvust:

	Osatähtsus üldarv.		%
	1938	1937	
Üldarvifimäär:			
Täishinn.-pil.	34,5	42,5	-17,7
Edasi-tagasipil.	22,3	22,9	-1,3
Aland. tariffimäär:			
Puhkeajal.-pil.	22,8	11,2	+107,3
Ringsõidud	2,9	3,6	-19,2
Tähtajalised pil.	8,3	8,2	+8,4

Jaauari tegevusest laekus tulu tuh. kr.

	1938	1937	± %
Üldse	1147	1184	-3,1
Sellest: reisijateveost	408	402	+1,5
pagasi- ja postiveost	42	129	-67,4
kaubaveost	655	623	-5,1
muud tulud	43	30	+40,0

Tulu üldsumma näitab kahagemist 1184 tuh. kr-lt 1147 tuh. (kr-le ehk 3,1%, mille põhjustajaks oli postiveost laekuv tulu 103 tuh. kr. (nimetatud tululiik laekub lepingu põhjal teatud ajavahemikkude järele). Reisijate liiklusest laekus 6 tuh. kr. ehk 1,5% ja kaubaveost — 32 tuh. kr. ehk 5,1% enam mullusest. Kui mitte arvestada perioodiliselt laekuvat tululiiki, oli k. a. jaan. tegevusest laekunud tulu summa 6,1% aktiivsem võrreldes m. a-ga.

Pagasit veeti käesoleva eelarveaasta 9 kuu jooksul 69 tuh. tn m. a. 63 tuh. tn vastu, seega 6 tuh. tn ehk 9,5% enam.

Käesoleva eelarveaasta kaubavedu vähenes koguselt ja ka tn-km arvult. Veetud kaubakogus kahanes m. a. 2030 tuh-lt tn-lt 1814 tuh. tn-le, mis on 216 tuh. tn ehk 10,6% passiivne ja tn-km arv vähenes 206 177 tuh-lt 192 070 tuh-le, seega 14 107 tuh. tn-km ehk 6,8% vähem m. a. samast ajavahemikust.

Tulusumma on üldsummas 211 tuh. kr. ehk 1,8%-ga aktiivne, vaatamata, et osatähtsusest suurim tululiik oli 2371 tuh. kr. ehk 3,5% passiivne.

Tulu laekus tuh. kr.:

	1938/39	%	1937/38	%	± %
Üldse	12 088	100,0	11 877	100,0	+1,8
Sellest:					
Reisijateveost	4 829	40,0	4 485	37,8	+7,6
Pagasi- ja postiveost	496	4,1	380	3,2	+30,5
Kaubaveost	6 409	53,6	6 846	57,9	-3,5
Muud tulu	355	2,9	366	3,1	-3,0

Elavnenud reisijate liiklus andis tulu 343 tuh. kr. ehk 7,6% enam m. a-st. Pagasi- ja postiveost laekus 116 tuh. kr. ehk 30,5% enam m. a-st. Muud tulud, osatähtsusest väikseim tululiik, vähenes 11 tuh. kr. ehk 3,0%.

1938/39. eelarveaasta 9 kuu tegevus nõudis 11 259 tuh. kr. kulu muuluse 10 702 tuh. kr. vastu, mis ületab m. a. 557 tuh. kr. ehk 5,2%.

Võrreldes 9 kuu vedusid ja laekunud tulusummat eelarvega näeme erinevusi kahe eelarveaasta eelarve täitumisel. Laekunud tulu täidab tänavu 77,7% eelarvest muuluse 81,7% asemel. Reisisjatehnikuselt laekuv tulu moodustab mõlemal tegevusaastal peagu võrdse osa eelarvest (k. a. 81,1% m. a. 81,3% vastu) samuti ka reis-km k. a. 82,2% m. a. 84,6% vastu. Kui tasuline reisisjatehnikus on enam-vähem ühtlane, erineb mak-

suline kaubavedu suuresti. M. a. maksulise kauba 9 kuu tn-km-d ületasid eelarve 8,2%-ga, tänavu moodustavad vaid 87,5% eelarvest, samuti katab k. a. kaubaveost laekunud tulu 74,5% eelarvest m. a. 84,2% vastu. Raudtee-eelarve täitumine 9 kuu jooksul on järgmine:

	1938	1937
Tulu üldsummas tuh. kr.	77,7	81,7
Reisisjateveost	81,1	81,3
Pagasi- ja postiveost	91,9	73,1
Kaubaveost	74,5	84,2
Muu tulu	77,2	60,0
Maksulis. tn/km	87,5	108,2
Pagasi-tn/km	94,4	92,0
Tasulis. reis-km	82,2	84,6

LÜHIUUDISEID. — SUNDRY INFORMATION.

Majandusministeeriumi Tööstusosakond andis loa kinnitatud projekti ja kirjelduse kohaselt:

■ Põhja Paberi ja Puupapivabrikute A/ü-le, Tallinnas Tartu m. 86 asuvas ning põlevkiviküttele ümberkorraldatud katlamajas ühe ümberehitatud katla (nr. 10) tarvituselevõtmiseks. Katlat abistab 6 el.-mootorit 55,35 HJ.

■ A/s-le „Volta Tehased“, Tallinnas, Soo 27 juurdeehitatud värvavaahimaja ning ühe kuuri tarvituselevõtmiseks.

■ K. Bergmann & Pojad, Kuressaares, Lossi 5, Ljungmani-süsteemi bensini-automaatjaama sisseseadmiseks õigusega hoida maa-aluses reservuaaris kuni 2515 l. bensini.

■ E. ja R. Schilling'ile, Pärnus, Poska 4 asuvas ning ümberkorraldatud „Stella“-nimelises elektripatareide-tööstuses töötamiseks. Ettevõttes töötab 23 töölisi mehaanilisi jõuallikaid tarvitamata. Valmistatakse elektripatareisid taskulampidele.

■ T. Tiilmann'ile, Tallinnas, Tulika 11 asuva keemiatööstuse ülevõtmiseks Tallinnas, Üläse 12. Ettevõttes leiab tööd 5 töölisi. Jõuandjaks el.-mootor 4,9 HJ. Valmistatakse tehnilist seepi, pesusoodat, vankrimääret, tavotti, saapa- ja nahamääret ning teisi keemiatööstussaadusi.

■ A/s-le A. M. Luther, Tallinnas Pärnu m. 69 asuva mehaanilise puutööstuse juures

oleva laiendatud ning ümberkorraldatud toolipõhjavabrikus töötamiseks. Ettevõttes töötab 84 mees- ja 137 naistöölist. Jõuandjajaks 32 el.-mootorit 386 HJ. Valmistatakse vineentoolipõhju.

■ A/s. „Eesti Metsatööstusele“, Tallinnas Kiiti 17 asuvas lauatehases puutööstusruumi, aurukuivatise ja teiste ruumide ehituste muutmiseks, korraldamiseks ja sisseseadmiseks. Ettevõtte selles osas töötab 20 töölisi. Jõuandjajaks 8 el.-mootorit 94 HJ.

■ Põhja Paberi ja Puupapivabrikute A/ü-le, Tallinnas, Tartu m. 86 asuvas ning ümberkorraldatavas paberivabrikus asuvalle pumbamajale betoonist uue katuse ehitamiseks.

■ O. Hermann'ile, Tallinnas Telliskivi 12 asuva metallitööstuse korraldamiseks ja sisseseadmiseks. Ettevõttes töötab 12 töölisi. Jõuandjajaks 6 el.-mootorit 14,8 HJ. Tehakse masinate parandustööd ja tellimusele, ehitatakse mitmesuguseid masinaid.

■ A/s-le „Laferme“, Tallinnas Pirita tee 16/18 asuvas tubakavabrikus mõnede masinate ümberpaigutamiseks ja nelil töötamiseks. Ettevõttes töötab 247 töölisi. Jõuandjajaks 42 el.-mootorit 120 HJ. Valmistatakse paberosse, sigarette, paberossi- ja piibutubakat ning nende pakendeid.

■ Riigimõisade Valitsusele, Põllutöömisteeriumis, Tallinnas, tema Mooste riigimõisas, Võrumaal asuva ning ümberkorral-

datud piiritusvabrikus töötamiseks. Ettevõttes töötab 5 töölisi. Jõuandjais aurumasin 12 HJ. Toodetakse piiritust ja selle kõrvalsaadusi.

■ A. Allas ja O. Vilsar'ile, Tallinnas Tartu 5 asuvas ning ümberkorraldatud tiseri- ja sadulsepatööstuses töötamiseks. Ettevõttes töötab 4 töölisi. Jõuandjais el-

mootor 3,5 HJ. Valmistatakse ja parandatakse mööblit ning tehakse polsterdamistöid.

■ Haapsalu-Kiitsi Kartulikasvatajate Ühisusele, Kiitsi asunduses, Läänemaal asuva piiritustööstuse korraldamiseks ning sisseseadmiseks. Ettevõttes leiab tööd 5 töölisi. Jõuandjais aurumasin 18 HJ. Toodetakse piiritust ja selle kõrvalsaadusi.

LAEVANDUS

TALLINNA SADAMA TEGEVUS VEEBRUARIS K. A.

TALLINN HARBOUR IN FEBRUARY, 1939.

Tallinna sadama läbikäiku veebr. k. a. välissõidu alal iseloomustavad järgnevad arvud:

	Saabus välissõidust		Väljus välissõitu	
	veebr.	jaan.	veebr.	jaan.
Laev. maht net-regt	57 046	81 199	58 796	74 630
Kaubad tn.	28 443	21 679	28 289	21 786
Reisijaid arv	719	740	847	814

Laevasõit oli veebr. tunduvalt väiksem eelmisest kuust, kuid kaupade läbikäik oli suurem ja reisijatevedu sama suur nagu eelmisel kuul. Jaan. tuli ja läks palju laevu tühjalt, veebr. aga liikusid laevad suurem osalt laaditult. Laaditud mahu % üldmahust oli jaanuaris 62% ja veebr. — 80,2%. Peamiselt suurenes sissevedu laevadel veebr. võrreldes jaanuariga. Väljaveo kasvas veebr. 7,1% ning sissevedu — 31,2% võr-

reldes eelmise kuuga. Sisseveos on kaaluvast esikohal eesti lipu osatähtsus — 63,2%, mille järgi 21,4% osatähtsust omab veel saksa lipp. Väljaveos on 36,9% esikohal saksa lipp ning 30,5% teisel kohal eesti lipp.

Kahe kuu kaupade läbikäik Tallinna sadamas on tänavu 95 147 tn m. a. 88 719 tn vastu. Suurenenud on sisse- kui ka väljaveo, viimane rohkem.

Reisijaid liikleb talvekuul laevadel tavaliselt vähe, nii ka k. a. veebr. tuli sisse ja väljus 1566 reisijat. Kahe kuu jooksul oli tänavu reisijate läbikäik 3120, m. a. samal ajal — 3282.

Rannasõidus liikles ainult üksikuid laevu, mahu läbikäik oli 1 215 net. regt. ja kaupade läbikäik — 451 tn.

PÖLLUMAJANDUSSAADUSTE TURUD

VÖITURG. — BUTTER MARKET.

Võiturseisundi kujunemises jätkus m. n. nõrgenemine. Nii noteeriti meie võihinnaks Manchesteris 120—122 š cwt e. n. 123—125 š vastu. Taani võihinnaks noteeriti Londonis 135—136 š cwt ning Manchesteris 136—139 š cwt. Soome võihinnaks noteeriti Manchesteris 124—126 š cwt ja rootsi võihinnaks 126—128 š cwt. Kuna ka Saksast saadav hind nõrgenes, noteeriti meie eksportvõihinnaks 166 s. kg franko saatejaam. Tendents väikene.

Võitoodangu kujunemine ookeanitaguseis mäis näitab hooajalist langust, kusjuures

toodang püsib alla m. a. taset. Nii oli näit., Uus-Meremaal kontrolljaamadesse sisestunud võikogus veebr. 3% väiksem kui m. a. samal kuul. Käesoleva tootmis-aasta esimesel 7 kuul vähenes võitoodang Uus-Meremaal 8% võrreldes möödunud tootmis-aasta sama ajaga.

Taanis on võitoodang näidanud hooajalist suurenemist, olles ühtlasi ka suurem kui m. a. samal ajal. Ka teisis euroopa karjamajandusmaas on piimatoodang hooajaliselt suurenenemas, mistõttu võipakkumine on kasvamas. Kuna aga ookeanitaguste maade

TAHTSAMAD HINNAD JA NOTEERINGUD. — PRICES AND QUOTATIONS.

English Nomenclature see No. 38, 1938.	19/III—	6/III—	‰	Veebruar		English Nomenclature see No. 38, 1938.	19/III—	6/III—	‰	Veebruar	
	19/III—	12/III—		1939	1938		1939	1939		1939	1939
SUURMÜÜGIBINNAD Tallinnas Børsikom. notee- ringute järgi (kr. kv.)											
1. Rukis	16,50	16,50	0	16,50	16,00	79. Lambaliha, esim. veer.	76	75	0	73	75
2. Nisu	22,50	22,50	0	22,50	21,25	80. " tag.	85	85	0	79	86
3. Oder, sõda	16,50	16,50	0	16,50	17,75	81. Searasv, sulatamata	95	95	0	95	115
4. Kaer	12,50	12,50	0	12,50	14,75	82. " sulatatud	130	130	0	130	140
5. Rukkijahu	18,67	18,67	0	18,66	17,68	83. Loomarasv, sulatamata	65	65	0	65	65
6. Rukkipüül	26,75	26,75	0	26,75	26,13	84. " sulatatud	85	85	0	85	80
7. Nisupüül (kõrgem sort)	42,00	42,00	0	42,00	43,00	85. Heeringad	55	55	0	55	55
8. Kartulid, sõõgi	3,100 ¹⁾	3,050 ²⁾	+1,6	3,13 ³⁾	—	85-a " Eesti erivalik	—	—	—	—	—
9. " tõiustuse	2,90	2,90	0	2,80 ⁴⁾	2,85 ⁵⁾	86. Raimed, värsked	25	25	0	38	29
10. Kartulitärklis	28,00	28,00	0	28,00	24,00	87. Kilud, värsked	25	25	0	29	50
11. Junst, Sveitsis (kg)	1,25	1,20	+4,1	1,25	1,35	88. Risikhein	6,1	6,1	0	6,1	6,5
12. Taimed (kg)	0,72	0,72	0	0,72	0,81	89. Aasahain	4,9	4,9	0	4,9	5,2
13. Suhkur	45,88	45,88	0	45,70	43,98	90. Põletispuud, kase (m ³)	845	880	-4,0	845	880
14. Sool	2,60	2,60	0	2,60	2,40	91. " männi	563	599	-6,1	563	563
15. Riis, Burma II	46,8	46,88	0	46,50	47,00	92. Petroleum (lt)	16	16	0	16	16
16. Tee, or. Pek., Taelon (kg)	5,80	5,80	0	5,80	5,80						
17. Kohv, Rio, Santos	2,98	2,98	0	2,98	2,98	PÖLLUMAJANDUSSAADUSTE NOTEERINGUD.					
18. Kakao, Hollandi	2,10	2,10	0	2,10	2,10	Rukis — (kr. kv.)	—	—	—	—	—
19. Heering., S. Matites (tünn)	44,50	44,50	0	44,50	52,00	93. Hamburg (La Plata)	—	—	—	—	16,95
20. " Matifala	46,00	46,00	0	46,00	53,00	94. Chicago	0,40	0,75	-5,2	0,89	10,67
21. Palgid, kuusk, mänd (tüm)	15,50	15,50	0	15,50	18,00	95. Winnipeg	0,06	0,30	-3,8	0,28	11,88
22. Paberipuu (rm)	8,50 ⁶⁾	8,50 ⁶⁾	0	8,50	10,50	Nisu — (kr. kv.)	—	—	—	—	22,80
23. Saet. mat., mänd u/s (tüm)	33,50	33,50	0	33,50	38,50	96. Hamburg (Manitoba I)	—	—	—	—	—
24. Telliskivid (1000 tk.)	42,00	42,00	0	42,00	—	97. Liverpool	8,52	8,64	-1,4	9,18	15,07
25. Silikaskivid (1000 tk.)	40,00	40,00	0	40,00	42,00	98. Chicago	9,58	9,61	-0,5	9,68	12,41
26. Täement (tünn 170 kg) ¹⁾	5,85	5,85	0	5,85	5,85	99. Winnipeg	8,50	8,65	-1,7	8,85	16,84
26a. Täem. paberkot. (170 kg) ¹⁾	5,15	5,15	0	5,15	5,15	Mais — (kr. kv.)	—	—	—	—	—
27. Lubi	2,20 ⁵⁾	2,20 ⁵⁾	0	2,20 ⁵⁾	2,20 ⁵⁾	100. Chicago	7,24	7,38	-1,7	7,49	8,41
28. Tainkvalge (kg)	0,42	0,42	0	0,42	0,56	100. Chicago	7,24	7,38	-1,7	7,49	8,41
29. Ooker (kg)	0,22	0,22	0	0,22	0,23	Pilm lahtiselt Tallinn (snt. lt.)	12	12	0	12,8	18
30. Värnita	59,00	59,00	0	59,00	64,50	101. I v. piimakauplustele	11	11	0	11,8	12
31. Linaseme, õli tootmiseks	—	—	0	—	—	102. I v. piimatööstustele	10	10	0	10,8	11
32. Õlikoogid, linasemne	13,88	13,88	0	13,88	15,25	103. II v. piimakauplustele	9	9	0	9,8	10
33. Nisukliid	10,00	10,00	0	10,00	12,25	104. II v. piimatööstustele	—	—	—	—	—
34. Superfosfaat, 18—20%	5,45	5,45	0	5,45	5,40	Võli (snt. kg)	—	—	—	—	—
35. Kaalisool, 40%	11,70	11,70	0	11,70	11,70	105. Tallinn	168	171	-3,0	181	159
36. Fosforiit, eesti	3,35	3,35	0	3,35	3,35	106. Kindlustatud hind	190	190	0	190	190
37. Nitrofoska	24,50	24,50	0	24,50	24,50	<i>Londonts.</i>					
38. Raud, sordi	21,50	21,50	0	21,50	22,00	107. Taani	241	250	-3,6	260	226
39. Teras, vedru	32,50	32,50	0	32,00	32,00	108. Eesti	—	—	—	—	—
40. Inglisina	465,00	465,00	0	465,00	435,00	109. Läti	—	—	—	—	—
41. Seetina	42,50	42,50	0	42,50	50,43	110. Leedu	—	215	—	222	205
42. Vaskplekk, punane	210,00	210,00	0	210,00	225,00	111. U.-Meremaa	—	218	—	219	201
43. " valge	180,00	180,00	0	180,00	195,00	<i>Manchesteris.</i>					
44. Tsinkplekk	77,50	77,50	0	77,50	77,50	112. Taani	245	254	-3,5	264	230
45. Puuvillariie, bjäs (mtr)	0,67	0,67	0	0,67	0,67	113. Eesti	215	221	-2,8	232	205
46. Tallanahk, eesti nah. (kg)	2,50	2,50	0	2,50	2,45	114. Läti	215	221	-2,8	232	205
47. " ameer. n. I s. "	2,75	2,75	0	2,75	2,75	115. Soome	228	228	-2,2	240	210
48. Paber, rotatsiooni	23,20	23,20	0	23,20	23,20	116. Rootsi	226	230	-1,7	240	210
49. Kivisüsi, auru	2,90	2,90	0	2,90	3,15	117. Kopenhaagenis — Taani	196	205	-4,4	214	181
50. " sepa	3,50	3,50	0	3,50	3,85	Peekon. (snt. kg)	—	—	—	—	—
51. Põlevkivi, 1-a s.	0,90	0,90	0	0,90	0,90	118. Tallinn 60 — 72 kg I s.	90 ⁹⁾	90 ⁹⁾	0	90	87
52. Turvas	1,00	1,00	0	1,00	1,00	119. " { 55,5—59,5 " "	85 ⁹⁾	85 ⁹⁾	0	85	82
53. Põlevkiviõli	6,70	6,70	0	6,70	5,80	120. " { 72,5—75,0 " "	87 ⁹⁾	81 ⁹⁾	0	81	78
54. Kütteõli, o/u. "E. Kiviõli"	6,75	6,75	0	6,75	6,75	<i>Londonts (kõrgem not.)</i>					
55. Kivitorv	18,25	18,25	0	18,25	19,00	121. Taani	178	178	0	178	177
56. Nafta	12,25	12,25	0	12,25	14,25	122. Eesti	164	164	0	162	159
57. Petroleum,	14,50	14,50	0	14,50	15,50	123. Läti	—	—	—	—	—
58. Bens., Riigi Põlevkivi, (lt)	0,32	0,32	0	0,32	0,31	124. Leedu	164	164	0	162	159
59. " Kiviõli „Estolin“ (lt)	0,38	0,38	0	0,38	0,32	125. Rootsi	171	171	0	171	170
						126. Iiri	182	182	0	182	179
						127. Poola	164	164	0	162	169
						Lina — Võru-Petsert	—	—	—	—	—
						128. Riistna (R)	188	185	-1,5	140	117
						129. Hoffdreiband (HD)	124	126	-1,6	131	108
						130. Dreiband (D)	115	117	-1,7	122	99
						131. Ordin.-dreiband (OD)	108	108	-1,9	113	90
						132. L.-ordin.-dreib. (LOD)	97	99	-2,0	104	81
						133. Takuprakk (H)	88	90	-2,2	95	72
						<i>Mujal Eestis.</i>					
						134. Riistna (R)	131	133	-1,5	135	115
						135. Hoffdreiband (HD)	122	124	-1,6	133	106
						136. Dreiband (D)	118	115	-1,8	117	97
						137. Ordin.-dreiband (OD)	104	106	-1,9	108	88
						138. L.-ordin.-dreib. (LOD)	95	97	-2,1	99	79
						139. Takuprakk (H)	86	88	-2,3	90	70

¹⁾ fr. Rakvere; ²⁾ ühes teedemaksuga; ³⁾ 20./III—26./III; ⁴⁾ 18./III—19./III; ⁵⁾ fr. Tamsalu; ⁶⁾ raudteejaamades; ⁷⁾ piirituse; ⁸⁾ sulfiit.

võitoodang on hooajaliselt vähenemas ning väiksem kui m. a., peetakse võituru statistilist seisundit rahuldavaks. Seetõttu näib

olevat tõenäoline, et võihindade nõrgenemine ei toimu ulatuslikumalt, kui seda põhjustavad sesoonsed põhjused.

KASEIINITURG. — CASEINE MARKET.

Seisund kaseiiniturul püsib endiselt vaikseksena ja nähtub, et esinenud hinnalangus ei ole toonud loodetud elavnemist. Kuigi hinnad on jäänud üldiselt muutmatauks, esineb tunnuseid, millised näitavad valitsevaid raskusi.

Ametlikud eksportihinnad on argentiina kui ka prantsuse kaseiinil jäänud muutama-

tuiks. Tallinnas noteeriti 20. III toorkaseiini le endised hinnad, s. o. I sordi hinnaks 13 s. ja II — 11 s. kg. franko piimatalitus. Tendentsid vaikne.

Kaseiini väljavedu k. a. 2 esimesel kuul puudub ja toodang on läinud kodumaisile tööstusile.

PEEKONITURG. — BACON MARKET.

Peekoniturul püsib kindel tendents. Eesti peekoni kõrgema sordi noteering püsib viies nädal 92 š tsn. Hinnatõusu turul vältis uue lisakvoote jaotamine märtsi kohta Taani puudujäägi arvel, millest Eestile langes 330 tsn., mis vastab 800 peekonseale. Kogusummas oleme k. a. esimese 3 kuu kohta saanud peekoni lisakvoote 3066 tsn, mis moodustab ligi 30% jooksvast põhikontingendist. Inglise kaubandusringkonnis on taas energiliselt tõstetud üles küsimus kaotada sootuks peekoni kvote, kuna praegu, mil Taani ei suuda täita jooksvalt oma peekonikvoote, tuleb viimasel minutil paluda teiste riikide käest täiendavaid saadetisi. Senini on Holland, Rootsi, Poola, Eesti ja mõned teised riigid suutnud seda puudujääki katta. Kuid ka siin on omad piirid, väidavad Inglise peekoni

suurostjad. See tõendab, et kriitika on väga teravnenud ja kõneldatakse juba peekonikvoote asendamisest tolliga. Võibolla selgub see lähemate nädalate jooksul juba konkreetselt, kuna 17. skp. oli korraldatud suurem nõupidamine asjaomaseis ringkonnis.

K. n. maksavad eksporttapamajad peekonigade eest endiselt järgmisi hindu:

Tapakaalud	I sort	II sort	III sort	IV sort	
80;—72 kg	90	85	79		Sise-
55,5—59 "	85	81	75		turu-
72,5—75 "	85	81	75		hinnad.
75,5—80 "	81	77	74		

ja elussigade eest:

90—120 kg rasked	61 s.	eluskaalu-kg.
121—160 " " "	67 " "	" "
üle 160 " " "	61 " "	" "

TAPALOOMADE JA LIHATURG. — CATTLE AND MEAT MARKET.

Tapaloomade ja lihaturul on tapaveiste pak-kumine püsinud juba kauemat aega ühtlaselt nõudmise piires, millest tingituna on ka viimaste hinnad püsinud stabiilseina.

Nädala keskmiselt maksus suurmüügil veiselihha: suured pullid rammusad 53—55 s. ja keskmised 52—54 s. kg.

Väiksemad pullid: rammusad 53—55 s. ja keskmised 52—53 s. ja lahjad 49—50 s. kg, eluskaalu järgi suured pullid 31—33 s. ja väiksemad 27—30—32 s. kg.

Lehmad ja härjad nuumatud 56—60 s., rammusad 50—55 s. ja keskmised 43—48 s. ja lahjad 37—43 s. kg. Eluskaalu järgi vastavalt sordile 21—25—31—35 s. kg.

Mullikad: nuumatud 55—60 s., ram-

musad 52—55 s., keskmised 50—52 s. ja lahjad 40—45 s. Eluskaalu järgi 22—27—31—34 s. kg.

Veiste lihakaalu alusel tumustamisel või arvutades lihahinna järgi umbes elusveisehinda, tuleb naha ja pudemetete arvel arvata lihakiilo hinnale juurde 9—11 s.

Vasikate pakukumine on näidanud järjekindlat tõusu. Nõudmine rahuldav. Tendentsid selgusetu. Tapetult ühes nahaga maksusid nuumatud suuremad vasikad 60—65 s., rammusad 48—55 s., keskmised 42—48 s. ja lahjad 38—42 s. kg. Elusvasikaist maksti vastavalt rammususele 27—35—38—45 s. kg.

Lammaste pakukumine on siseturul

järjekindlalt vähenenud, kuna lambaid turustatakse enam eksportkaubaks, mis on tingitud praegusest võrdlemisi rahuldavast eksportlambaliha-hinnast. Rootsi eksporditava värske lambaliha hind jäi k. n. endisele tasemele — Tallinna eksporttapamajades headuse järgi 105—110 s., eluskaalu järgi franko saatejaam 44—47 s. kg. Siseturul maksusid tapetud lambad rammusad 65—70 s., keskmised 55—63 s. ja lahjad 50—55 s. kg, eluskaalu järgi lambaid 37—44—47 s. kg.

Väikemiitigihinnad teiste hinnade turgudel s. kg):

	Sealiha	Veiseliha	Vasikaliha	Lambaliha
Tallinn	76—78	37—60	40—65	58—70
Tartu	75—90	45—65	40—55	75—80
Pärnu	80—85	50—70	45—55	55—60
Valga	80—90	55—65	40—50	80—65
Narva	92—99	65—73	53—58	63—69

Tapetud sigade hindades on esinenud väikesti lihiajalisi kõõlkumusi, kuid nädala keskmiselt ei tekkinud siin nimetamisväärt muudatusi. Tapetud sead ühes peade-jalgadega maksusid: noored sead (eluskaalu kuni 30 kg) 76—81 s., peekonkaalulised — 77—80 s.

TOORNAHKADE TURG. — RAWHIDE MARKET.

Toornahkade turul püsib seisund endiselt muutmata. Toornahkade hindade noteerimiskomisjoni koosolekul 15. III s. a. Börsikomitee juures noteeriti toornahkade hinnad franko vastuvõtupunkt 16.III — 22. III s. a. järgmiselt:

Vaisena had, värsked I sort 70 s., II sort 63 s., ja praaknahad 50 s. kg, soolatud nahad I sort 82 s., II sort 74 s. ja praaknahad 60 s. kg. Tendents kindel.

Vasikana had, kuivad, I sort kerged, värskest kuni 3,5 kg kr. 3.50 tk, II sort

KANAMUNATURG. — EGG MARKET.

Hindade liikumine kanamunaturul näitas m. n. hooajalist nõrgenemist. Välisurgudest saadavate hindade alusel tulnuks meie eksportmunade hinnaks noteerida 40 s. kg. Kindlustatud hinna tõttu noteeriti aga eksportmunadel endine hind, s. o. 90 s. kg franko kogumispunkt. Siseturumunade hinnaks noteeriti samuti endine hind, s. o. 80 s. kg. Tendents langev.

PÖLLUMAJANDUSLIK VÄLJAVEDU. EXPORTS OF AGRICULTURAL PRODUCTS

	Nädalas		1939. a	1938. a	1937. a
	18./III 19./III 1939	6./III 12./III 1939	1./I kuni 19./III	1./I kuni 20./III	1./I kuni 21./III
VÕI (tonni) <i>Butter (tons)</i>	209,0	77,2	1832,3	1780,9	1601,9
Sellest:					
Saksa	91,9	75,5	808,2	651,7	700,2
Inglise	117,1	—	1002,9	1,104,6	726,3
MUNAD (tuh. tk.) — <i>Eggs (1000)</i>	1020	—	2556	328	—
Sellest:					
Inglise	1080	—	2015	328	—
Saksa	640	—	640	—	—
PEEKON (tonni) — <i>Bacon (tons)</i>	57,6	64,2	495,1	422,5	506,8
LINA (tonni) <i>Flax (tons)</i>	73,3	155,7	2645,5	1684,9	2890,5
Sellest:					
Inglise	—	—	1315,2	1066,1	824,3
Belgia	—	—	60,7	—	110,2
Soome	22,5	23,0	113,5	91,8	151,9
Saksa	50,8	132,5	689,4	4,9	748,3
Prantsusse	—	—	172,3	319,9	491,8

rasvasead 74—76, lihasead 73—75 s. ja vanad suured emised 65—70 s. kg. Eluskaalu järgi maksusid sead 60—61 s. kg.

värskelt raskemad kui 3,5 kg ühe kg. hind kr. 1.10 ja III sort praaknahad kr. 1.75 tk. Tendents selgusetu.

Lambana had I sort OJ kr. 3.10 tk., II sort J kr. 2.75 tk., III sort L kr. 2.00 tk., IV sort K kr. 1.50 tk ja V sort praaknahad kr. 0.50 tk. Tendents selgusetu.

Hobusena had I sort soolatud 17 kg ja üle ning värsked nahad 20 kg ja üle kr. 11.— tk., II sort soolatud nahad alla 17 kg ning värsked nahad 20 kg, kr. 8.00 tk. ja III sort praaknahad — kr. 5.00 tk.

Nagu nähtub vastavaist andmeist, on Inglises kanamunade pakkumine näidanud viimasel ajal tunduvalt suurenemist. Kuna hindade tase on soodus konservimunade valmistamiseks, on eksport- kui ka importimis alustatud kanamunade konservimist. Et aga konservimisega eemaldub suur osa värskest muneturult, võib loota, et praegune hind on võrdlemisi lähedane miinimumhinnale, mis

k. a. soojade ilmade tõttu tõenäoliselt avaldub varem kui teistel aastail.

Siseturul maksusid m. n. kanamunad s. paar.

Tallinnas	10—14	Paides	13—15
Tartus	12—13	Narvas	16
Viljandis	12—13	Valgas	10—13
Rakveres	13—14		

PIIMATURG. — MILK MARKET.

Piimahind püsib endisel tasemel. Piimahindade noteerimiskomisjon noteeris 20. märtsil s. a. Tallinna kohta järgmised piimahinnad: I valiku rõõskpiim müügil piimakauplustele 12 s. l ja müügil piimatööstustele 11 s. l. II valiku rõõskpiim müügil, piimakauplustele 10 s. l ja müügil piimatööstustele 9 senti liiter. Piima järele nõudmine on praegu keskmise.

Väikemüügil maksus piim piimakauplustes mõeldud nädalal senti liiter:

	I valik		II valik	
	pudelites	lahtiselt	pudelites	lahtiselt
Tallinnas	17—18	—	14—15	12
Tartus	16—17	18	—	10
Narvas	15	—	—	10
Viljandis	15	—	—	11
Valgas	15	—	—	10—11

	I valik		II valik	
	pudelites	lahtiselt	pudelites	lahtiselt
Rakveres	15	—	—	11
Kuressaares	—	—	—	10
Võrus	—	—	—	10—11
Paides	—	—	—	10

Elmistel aastatel on väikemüügi piimahindade vahe Tallinnas ja teistes linnades olnud kuni 3 senti. Viimase hinnalangusega piimalt Tallinnas jäi aga vahe 2-le sendile Tallinna ja linnade vahel, kus piim on odavam. Pärnuga on isegi väljamüügihind Tallinnas nüüd ühele tasemel. Hindade vahe vähenemine on tingitud sellest, et teistes linnades enam piimahind rohkem langeda ei saa, sest meiereidest saaks siis juba piimast paremat hinda ja piima üldse enam linna müügile ei tuleks.

TERAVILJATURG. — GRAIN MARKET.

Hindade nõrgenemine, mis selgelt ilmnes juba e. n. süvenes m. n. veelgi. Maailma-teraviljaturul avaldab praegu tunduvalt mõju Argentiina nisutagavarade suurenemine. Väljaveosadamais on ladud tulvil nisu ja, nagu kuulda, olevat valitsusel raskusi osta nisu kokku ametliku hinnaga suurte pakkumiste ja ladude ülekõormise tõttu. Väljaveatud nisumüügiks ei ole aga kõige paremad. Teraviljahindade nõrgenemist mõjustavad omajagu ka P.-Ameerika talinisuikasvatuspiirkonnast saabunud teated talinisuoraste heast seisundist. Ilmastikuolud tänava talvel olid P.-Ameerikas talviljaoraste talvitamisele soodsad.

Nisuhind langes Liverpoolis e. n. 8,64 kr-lt per kv 8,52 kr-le, s. o. 1,4%, Chicagos e. n. 9,61 kr-lt 9,56 kr-le, s. o. 0,5% ja Winnipegis e. n. 8,65 kr-lt 8,50 kr-le, s. o. 1,9%.

Samuti nagu nisuhinnad, näitasid ka rukkihinnad langust. Rukkihind langes Chicagos e. n. 6,75 kr-lt 6,40 kr-le, s. o. 5,2%

ja Winnipegis e. n. 6,30 kr-lt 6,06 kr-le, s. o. 3,8%.

Koos nisu- ja rukkihindade langusega langesid ka maisihinnad, kuna tarbijaringides ollakse ostudega väga tagasihoidlikud, kuid odavate pakkumiste juures prahtijaid leidub siiski küllalt. Maisihind langes e. n. 7,36 kr-lt 7,24 kr-le, s. o. 1,6%.

Sisemaa-linnade turgudel jäid teraviljahinnad enamvähem e. n. tasemele, maksudes s. kg:

	Rukis	Nisu	Oder	Kaer	Rukki- jahu	Nisu- jahu
Tallinnas	18—20	22—25	16—20	13—15	20—22	30—32
Tartus	15½—16½	20—22	15—16	10½—11	17	27—35
Narvas	16—19	18—21	16—18	12—14	18—20	26—30
Viljandis	16—17	20—22	13—15	10—11	18—19	25—30
Rakveres	15½—16	20—21	13½—14½	10—11	18—19	23—30
Paides	15	19	15	11	18½	23—23
Tapal	—	—	16	13	19	30—35
Valgas	16	23	16	10—13	17—18	25—30
Petseria	15½—16½	18—19½	13½—14½	10—11	17—18½	—

LINATURG. — FLAX MARKET.

Möödunud nädalad ei toonud nimetamisväärt uudiseid linahindade kujunemisse. Linaturg on olnud vaikne, kusjuures linapakkujad on võrdlemisi kindlad hoidma hinda. Ainult siin-seal on üksikud väiksemad ärid avaldanud teatud närvlikkust oma tagavarade realiseerimisel.

Ainult Saksa on näidanud teatud elavust linaostudes. Nii kinnitatakse 1500-tonnist lina kiudu ostu Leedust, sellest 70% lina ja 30% takku hinnaga. 46 kullas oberkurisch'i R-sordi alusel fob, mis vastaks inglise cif-hindadele £ 82/83. Seega on leedulased müüinud lina küllalt kõrge hinnaga. Ka teatakse rääkida sellest, et Saksa peab läbirääkimisi veel teatud koguse lina ostuks Leedust ja Poolast.

Linahinnad Šotis.

	15. III 39	8. III 39
Võru-Petseri R	£ 85 —86	£ 85 —86
Pärnu ülepuhastatud R	£ 84 —85	£ 84 —85
Pärnu takk I sort	£ 57 —58	£ 57 —58
Läti livoonia R	£ 82.10—84	£ 82.10—84

Lääne-euroopa linakasvatustasemeis on praegu linakülvitööd käimas, ja nagu kuulda, on nõudmine linakülviseemne järele kaunis suur. Kuna nõutakse peamiselt siniõielist, mis

annab peenemat ja kõrgema mihusega kiudu, ei jätku nende tagavaradest. Valgeõielist seemet on aga turul pakkuda enam.

Linahindade noteerimiskomisjoni koosolekul Tallinna Börsil 17. III k. a. noteeriti lina-kokkuostuhinnad riiklike standardsortide alusel franko kokkuostja ladu kg-kt s:

	Võru- ja Petserimaal	Mujal Eestis
R	138	131
HD	124	122
D	115	113
OD	106	104
LOD	97	95
H	88	86
Takk I sort		86
" II "		76
" III "		66
Ehitustakk		15—20

Tendents: vaikne.

Viimase paari nädala kestel on siseturu-seisund enam-vähem stabiliseerunud ja kokkuostuhind on olnud ca kr. 1.30 võru-petseri R-sordi alusel. Turuletodavat kogused on olnud väga väikesed.

Võib loota, et viimased Saksa ostud aitavad parandada ka linaturuseisundit meil.

KALATURG. — FISH MARKET.

M. n. valitsenud ebasoodsate ilmade mõjul nõrgenes kalasaak. Peipsil, mistõttu värsket kala väljaveedu kujunes väiksemaks.

Nädala kestel veeti välja värsket kala 26 325 kg, sellest koha 4900 kg, latikat 13 650 kg, haugi 6650 kg, ahvenat 650 kg ja turska 475 kg.

Koha eksporditi Rootsi 3900 kg, Poola 400 kg ja Šveitsi 600 kg. Väljaveetud koguses esines peipsi koha 3150 kg, millest rannikul maksti I val. 105—110 s. kg. ja Pärnu lahe toodangust 1750 kg, millest maksti I val. 100 s. kg, II val. 70 s. kg.

Latikat veeti Soome 10 850 kg ja Poola 2800 kg. Rannikul maksti 34—37 s. kg.

Välismaal on meie kohale ja latikale rahuldav nõudmine, mistõttu hinnas tõusev tendents.

Haugi läks Poola 5100 kg, Inglise 600 kg, Šveitsi 250 kg.

Ahvenat ja turska — Soome.

Siseturukalakaubandus. Värsket kala vähesuse ja kõrgete müügihindade tõttu valitses m. n. kalaturul vaiksem tegevus. Rahuldavalt arenes Tallinnas kaubitsemine ainult latikaga, kuna nõudmine teiste kalasortide järele oli väga tagasihoidlik, ning laupäeval jäi rohkesti kaupa realiseerimata.

Latikat müüdi: suured 50—60 s. kg, keskmised 35—40 s. kg.

Koha I valik 130—160 s. kg, II valik 100—130 s. kg.

Ahven 20—45 s. kg, haug parima valikuga kuni 70 s. kg.

Kõrged müügihinnad püsisid ka Tartu ja Narva turul. Koha 130—150 s. kg, haug 50—70 s. kg ja latikas kuni 60 s. kg.

Rääme kaubandus. Kuigi nädala lõpul valitsesid tormised ilmad, oli kalaturg siiski rahuldavalt varustatud massilise merekalaga, mistõttu kaubitsemine arenes elavalt. Räämi oli müügil küll mõnel päeval väiksemal kogusel, kuid seevastu tuli kilu müügile igapäev ühtlasel kogusel, mistõttu müügihinnad püsisid stabiilselt 25—28 s. kg, rääm 25—30 s. kg. Turska müüdi terve kalana 8—10 s. kg, laupäeval 10—12 s. kg ja lõigatult 10—18 s. kg.

Tartu ja Narva turul tursahind 12—18 s. kg.

Suitsu kalakaubandus. Elavalt nõuti suitsukilu, -räämi, -turski, ja latikat, kuna kalimata kalaliikide järele oli nõudmine väikene.

Suitsukilu 5—6 s. kümme, -rääm 6—10 s. kümme, -tursk 25—35 s. kg, suitsuangerjas 350—500 s. kg, -siig 200—250 s. kg, -latikas 100—120 s. kg.

Kalakauba noteermiskomisjoni koosolekul 20. III noteeriti järgmised värske kala kokkuostuhinnad:

Koha, värske eksportkõlblik alates 38 sm 105 s. fr. rannik.

Haug, värske eksportkõlblik valik 1—3 kg — 40 s. kg fr. rannik.

Latikas, värske eksportkõlblik valik alates 800 g — 35 s. kg fr. rannik.

Tendents: kindel.

Tähtsamate kalaliikide turuhinnad s. kg.

	Tallinnas 18. III	Tartus 18. III	Narvas 17. III
Mereforell, värske	220—300	—	—
Angerjas, „	250—350	—	—
Koha, „ I valik	130—160	120—130	120—150
Koha, „ II valik	100—130	80—100	100—110
Siig, „	100—150	100	—
Haug, „	45—70	50	60—70
Latikas, „	35—60	40—60	20—60
Ahven, „	20—45	8—35	15—35
Vimb, „	45—50	—	—
Särg, „	30—35	15—20	—
Kiisk, „	—	12—18	—
Meretint, „	40—45	40	—
Rääm, „	28—30	25—30	18—20
Kilu, „	25—28	30	—
Tursk, „	10—18	12—18	12—13

INFORMATSIOONI OSA

EESTI PANGA NÄDALAARUANNE.

Eesti Pank (Bank of Estonia) — Weekly Return,

AKTIVA

15. märtsil 1939. a.

PASSIVA

1. Kattevara: — Reserve:		1. Põhikapital — Capital	5 000 000,—
kuld: rahas ja kangides	40 936 396,44	2. Tagavarakapital — Reserve Fund	1 276 033,39
välisraha	16 993 200,16	3. Eritagavarakapita'id	4 122 865,94
2. Vahetusraha — Subsidiary Ctm.	1 375 466,72	3. Jooksvad kohustused: — Current Liabilities:	
3. Sisevekslid: — Home Bills:		a) pangatähed liikvel	50 200 881,—
kaubavekslid	8 570 826,04	b) jooksvad arved:	
põllumajandusl.	1 653 877,62	valitsuse	22 488 135,93
metsatööstusl.	28 181,23	pankade	11 249 391,63
4. Laenud: — Loans and Advances:		teised	3 211 034,44
valitsusele	—	4. Muud passivad — Other Liabilities	19 964 443,51
teistele *)	13 095 305,17		
5. Kinnis- ja vallasvara — Immovable			
Property and Equipment	3 453 040,50		
6. Muud aktivad — Other Assets	31 406 588,46		
	<u>117 512 841,34</u>		<u>117 512 841,34</u>

Kattevara vahekord jooksvate kohustustega: } 66,47 %
Proportion of Reserve to Current Liabilities: }

*) Selles summas Vab. Val. poolt garanteeritud laene Kr. 791 210,95
Includes Elcr. 791 210,95 guaranteed by the Government.

JUHATUS.

VÄLISMINISTEERIUMI VÄLISKAUBANDUSE OSAKONNA TEATED

TÜRGI. Türgi väliskaubandus 1938. a. — *Turkish Foreign Trade in 1938.*

Sissevedu 1937. a. oli 114,38, 1938. a. 149,94 milj. türgi naela; väljavedu samal ajal 137,98 ja 144,95 milj. türgi naela.

Türgi väliskaubanduse 1938. a. ülevaatest nähtub, et Saksa seisab esikohal sisseveos 46,98%-ga ja väljaveos — 42,92%-ga.

Arvestades siia juurde veel endise Austria ja Saksa ühinenud Sudeedimaa osa, oli Saksa osatähtsus Türgi väliskaubanduses 1938. a. vähemalt 50%. 1937. a. oli Türgi sissevedu Saksast 48,13 milj. türgi naela ja väljavedu Saksa 50,41 milj. 70,41 ja 62,21 milj. türgi naela vastu 1938. a., milline vahetuse korral veelgi ilmekamalt tõstab esile Saksa osatähtsust. Võrreldes Türgi väliskaubanduse suurenemisega 1938. a. suurenes see kaubavahetuse arvel Saksaga 80%. Türgi 1938. a. kaubandusbilanss Saksaga on passiivne 8,20 milj. türgi naelaga, mis on pool suurem kui Türgi väliskaubanduse üldpassiivsus 4,89 milj. Nii suur passiivsus Saksa suhtes on tingitud eeskätt jooksvast kaubakrediitidest, kuid Saksa-Türgi maksete kokkulepe peaks selle passiivsuse pikema aja jooksul kaotama.

Võrreldes Saksaga on teiste riikide osatähtsus väike. Üle 10% Türgi sisseveost langeb veel üksnes Suur-Britile ja Ühendriigile. Sealjuures on suurenenud vaid sissevedu Suur-Britanniast ning seda Karabrüki lähedal toimuvate rauasulatisahjude püstitamise tõttu, mida teostab Londoni firma Brassart. Türgi väljavedu Suur-Briti langes 1937. a. 7,08%-lt 3,41%-le 1938. a. Üle 10% Türgi väljaveost langeb veel ainult Itaaliale ja Ühendriigile. Türgi kaubavahetus Itaaliaga on suurenenud 8,38 milj. türgi naela, seda peamiselt Türgi väljaveo arvel Itaaliasse. Koos Saksa kaubavahetuse suurenemisega 42,41 milj. türgi naela on Türgi kaubavahetuse 42,42 milj. türgi naelane suurenemine toimunud täielikult Saksa ja Itaalia arvel. Kaubavahetus Ühendriigega on vähenenud 3,05 milj. türgi naela, milline aga tasakaalustub kaubavahetuse suurenemisega Suur-Britist 4,84 milj. naela. Prantsuse osatähtsus Türgi väliskaubanduses on jäänud peagu muutmatuks — näitab vaid 0,23 milj. nae-

lalist suurenemist. Sissevedu Prantsusest on küll suurenenud, kuid väljavedu sinna on vähenenud. Türgi-NSVL-u vahelises kaubavahetuses näitab sisse- kui ka väljavedu langemistendentsi.

Türgi väliskaubandus Balti riikidega on kujunenud järgmiseks (1000 türgi naela):

	Sissevedu		Väljavedu	
	1937	1938	1937	1938
Eesti	80	75	118	128
Soome	1068	602	762	627
Läti	53	74	80	285
Leedu	—	4	80	1

Türgi sisseveos seisavad toit- ja maitseainete rühmas esikohal suhkur ja kohvi. Türgi pingutused suhkruootmises ei ole seega andnud veel küllaldasi tagajärgi. Tekstiiltoodete alal on villased ja puuvillased lõngad ning kangad esikohal. Neist viimaseil on 9,76%-ga suurim osatähtsus Türgi sisseveos üldse. Teise olulisema sisseveorühmana esinevad raud- ja terastooted, milledest esikohal on suured rauakaubad — 4,15% üldsisseveost, tingitult ülalnimetatud ehitusist. Karabrüki. Sisseveetavaist masinaist on esikohal põllumajanduses investeeritavad, nagu veskid, sukrubabrikute seadised jne., 4,15%-ga, mis tõendab Türgi põllumajanduse kavakindlat ülesehitamist.

Väljaveos on esikohal nisu 3,88%, oder 3,56%-ga teisist viljasortidest. Rosinad 9,88%-ga, viigimarjad 3,53%-ga ja pähkliid 8,42%-ga säilitavad, nagu alati, oma suure osatähtsuse Türgi üldväljaveos. Veelgi suurem osatähtsus on aga tubakal 27,11%-ga, mis jääb veel kauaks Türgi peamiseks eksportartikliks. Samuti on Türgi tähtsamaiks väljaveoaineks puuvill — 7,07, mohäärviil — 2,47%, ja muud villad — 2,33%. Ka kitsenahad 1,18%-ga ja toornahad 1,96%-ga esinevad Türgi väljaveos küllalt suure osatähtsusega. Türgi väljaveo eriartikliks on aga tammeterodud, milliseid kasvatatakse Izmiri tagamail ja kasutatakse parkimiseks ekstraktide valmistamiseks. Tammeterodude osatähtsus üldväljaveos on 1,18%.

Erilise väljaveorühma moodustavad veel

mitmesugused maagid, milliseid Türgis leidub rikkalikult. Osalt seisavad aga nende lademed kasutamata, osalt takistavad trans-

portraskused nende väljavedu. 1938. a. veeti maakidest kõige enam välja kroom-maaki, osatähtsusega 3,55% üldväljaveost.

HOLLAND.

Hollandi tollitariifi osaline muutmine.

Higher Custom Tariff's in Netherlands.

Hollandi valitsuse poolt esitati parlamendi II kojale vastuvõtmiseks seaduskava: sisseveo-tollitariifi kõrgendamise asjus neilt kaupadelt, millede tootmine oma maa tööstuse poolt osutub viimase huvides, avardades sellele müügi võimalusi kodumaisel turul. Tariifi muutmine puudutab 6 tööstusharu: klaasi- ja (savi-) pottsepatööstust, tekstiil- ja riide-, paberi-, puu-, naha- ja metallitööstust.

Sisseveotolli tõstetakse 6 kuni 20% (kauba väärtusest). Praegukehtiv tollimaks 3% ulatuses tõuseb 6%-le, 6% — 10%-le, 8% — 12%-le, 10% — 15%-le, 12% — 18 kuni 20%-le. Kõrgendatud tollile alluvad muu-seas järgmised kaubad: tar. nr. 22. karusnahast koosneritooted 8% hinnast, nr. 47 —

klaas ja klaaskaubad, ribitud klaas; tuhmis-tatud (matt), piimavärviline ja värviline klaas, peegliklaas — 6% hinnast, nr. 57 — puu- ja puumaterjal jne. — 10% hinnast, nr. 57 duplex, triplex, multiplex vineer plaatides 6—10% hinnast, liiprid 3%, puutraat 3%, puitvill 6%, puuesemed 10%, nr. 91 manufaktuurkaubad 15% hinnast, valge puuvillane pael rullidel 10%, pleekimata puuvillane riie 10%, purjeriie 6%, laevapurjed 10% hinnast; nr. 106 — paber iga sorti 10% hinnast, ajalehepaber 10%, samuti vilt-paber, siidpaber; katuse (asfalt) paber 15% hinnast; nr. 137 — tualettasjad 12% hinnast, kammid 15% hinnast; nr. 83 lusikad, kahvlid, kulbid ja sarnlevad 18% hinnast; nr. 53 — kindad 18% hinnast.

LÄTI.

Riietustööstuse aktsiaseltsi asutamine Lätis.

Company for Manufacture of Ready Made Clothing Established in Latvia.

638 ettevõtet tegeleb Lätis valmisriiete valmistamise ja müügi-ga. Nende ettevõtete üldlähikääk oli 1938. a. ca 14,4 milj. lat., kuid ainult 50 ettevõttel ületas lähikääk 50 000 lat. aastas. Valmisriiete peamised ostjad on linna- ja maatöölised. Valmisriiete mihuse tõstmiseks andis rahandusministeerium loa

asutada a/s. „Drebnieks“ (rätsep). Aktsiaseltsi kapital oleks 100 000 lat. ning ta turustaks oma tooteid peamiselt riikliku toetusega töötavate müügiorganisatsioonide — Turiba ja Vieniba — kaudu. Oletatavasti piiratakse seega tunduvalt riietustööstuse jaemüüki.

Eralaevandusettevõtte ost riigi poolt.

Private Shipping Company Acquired by the State.

Latvijas Kreditbanka ostis A. Augsburgi aurulaevandusaktsiaseltsi Riias kogu aktsi-jad. Selts omab 10 aurulaeva. Nende laevadega toimub 1936. a. saadik, eriti suvekuul,

elav reisijate- ja kaubavedu Daugaval ja Lie-lupel. Riiklik laevandusettevõtte (Valsts ku-gu parvelde) võtab üle seltsi aktiva ja pas-siiva ning korraldab edaspidi siselaevandust.

ROOTSI. Rootsi võiekspordi tagasimineku. — *Decrease in Swedish Butter Exports.*

1936. a. esimese 7 nädala jooksul näitas Rootsi või väljavedu suurt tagasiminekut. Selle aja jooksul eksporditi 2612 tn e. a. 4291 tn vastu samal ajal. Selle nähtuse

põhjuseks on suu- ja sõratõvetaud, mis takistab Skåne piimatoodangut.

Sama aja kohta näitab aga või eest saadud keskmine hind paranemist. M. a. oli hind Rkr. 1.90, nüüd tõusis Rkr. 2.16-le.

Rootsi kartulihinnad piiritusvabrikuis. — *Prices of Potatoes for Swedish Spirit Factories.*

Rootsi valitsuse poolt määrati kindlaks kartulite hinnad, milliseid müüakse tärglis- ja piiritusvabrikute eelseisval hooajal 1939/40. Seejärgi makstakse kartulite eest 1. okt. kuni

14. nov. 0,18 Rkr. tärglise protsendi ja 1. ri. eest ning 15. nov. kuni 30. sept. 1940 0,185 Rkr. Hinnad on arvatud juurdeveoga vabrikusse.

Rootsi peekoni väljaveovõimalused Inglisse tõusnud.

Increase in Exports of Swedish Bacon to England.

Uuest aastast saadik on Rootsit palutud müüa Inglisele peale kindlaksmääratud kontingentide veel lisa. Nii määrati veel hiljuti Rootsile lisakontingent 6 766 cwt suuruses lähema nelja nädala jaoks.

Alates uuest aastast on antud järgmisi lisakontingente: 25. I 15 000 cwt sissetoomiseks enne 8. II; sellest langeb Rootsile 3 000

cwt. 9. II anti lisakontingente 100 000 cwt. sissetoomiseks kuni juuni lõpuni à 5 000 cwt. iga nädal; sellest langes Rootsi osale 5 100 cwt. 20. II anti uusi kontingente 15 000 cwt. sissetoomiseks enne 14. III; sellest langes Rootsile 2 537 cwt; ja 2. III anti uusi kontingente 40 000 cwt. sissetoomiseks enne 4. IV, millest Rootsile sai osaks 6 766 cwt.

SOOME.

Soome kaubanduslääbirääkimised NSVL-ga.

Finnish Trade Negotiations with U.S.S.R.

Soome ja NSVL-u valitsus leppisid kokku alustada kaubanduslääbirääkimisi. Soome delegatsiooni esimeheks määrati minister K. R. Savolahti, välisministeeriumi kaubanduspoliitilise osakonna direktor. Liikmed on A. Brotherus, põllundusnõunik Berndt Grönblom,

mäendusnõunik kolonel Carl Lindt, advokaat Lauri Luoma, direktor Eino Nousiainen, talupidaja Aarto Peussa, inspektor Pietare Salmenoja, direktor Santeri Salomaa ja direktor Gunnar von Wright. Lääbirääkimised toimuvad Moskvas.

NORRA.

Norra teeb 61-miljonilise laenu 3½%-ga.

Norwegian New 3½% Internal Loan for Kr. 61 Million.

Norra valitsus on otsustanud 1. juunist öelda üles oma 4½%-ne laenu 1934. a. esimene ser. ja on leppinud kokku uuesti asutatud laenukonsortsiumiga uue 61-miljonilise konverteerimislaenu saamiseks. Laen antakse 3½%-ga ja tema emissioonikurs on 97. Laenuemissioon toimub märtsi algul, esimene aasta on ta amorteerimisvaba ning teda tasutakse 30 aasta jooksul poole aasta kaupa. Viie aasta pärast on õigus laenu konvertida.

Olgugi et laen on mõeldud Norra siselaenu, arvatakse, et ka Rootsi kapital võtab sellest osa. Üldiselt loetakse laenu õnnestunuks, arvestades, et see on esimene kord, kus Norra valitsus saab siseturult laenata nii soodsate tingimustega. M. a. laenas Norra siseturult ka 3½%-ga, kuid laenutamise tähtajaks oli 28 aastat ja konvertimisõigus oli 4 a. järele. Välismaalt laenas Norra m. a. raha 3%-ga.

SVEITS.

Sisseveokitsenduste pikendamine Šveitsis.

Import Restrictions Prolonged in Switzerland.

Berni liiduvallitsuse poolt esitati liiduparlamendile järjekordne XVIII-s aruanne 3. III s. a. majanduslike kaitseabinõude kohta välismaa vastu, mis annab ülevaate šveitsi väliskaubanduspoliitika arengust 1938. a. II poolal

ja k. a. esimesil kuul. Aruande järgi on ainsa uue sisseveokitsendusena sel ajal tulnud juurde filmide sisseveo kontingentimine. Kõik majandusringkonnist tulnud nõuded teiste uute kitsenduste sisseseadmiseks on asja-

omaste võimude poolt liikatud tagasi. Teisalt ei ole kaotatud ühtegi olevat kitsendust, kuna nagu aruandes tähendatakse, moodustavad kohase ja sageli ainsa vahendi sisseveokitsendused turgude kindlustamiseks šveitsi ekspordile.

Kuna 1933. a. seadus majanduslike kaitseabinõude kohta välismaa vastu kaotab kehtivuse k. a. lõpul (pärast kahekordset pikendamist 1935. ja 1937. a.), paneb liiduvalitsus parlamendile ette seda pikendada „kuni rah-

vusvahelise majandusseisundi muutumiseni normaalseks”, s. t. määramata ajaks. Ühtlasi pannakse ette muuta seaduse artiklit 1 ses mõttes, et liiduvalitsusele antakse muu kõrval volitus võtta käsile abinõusid, et suurendada maa varustamiseks tingimata vajalike kaupade tagavaru (sõja või sõjaohu korraks). Liiduvalitsuse esitis tuleb arutusele liiduparlamentis arvatavasti juba kevadisel sesoonil, märtsi lõpul.

Eesti väliskaubandusbilanss tähtsamate riikidega veebruaris 1937/39. a. 1000 kr.
Estonian Trade Balances with Principal Countries, February 1937/39 (in 1000 Kr.)

	Veebruar			I. I. — 28. II				February			I. I. — 28. II				
	Aasta	Väljavedu	Sissevedu	Saldo	Väljavedu	Sissevedu		Saldo	Year	Exports	Imports	Balance	Exports	Imports	Balance
ULDSE —	1939	8 099	6 786	+ 1 313	15 879	13 693	+ 2 186		1939	109	203	- 94	240	340	- 100
TOTAL	1938	6 478	7 153	- 674	12 640	14 636	- 1 996	Holland	1938	86	247	-161	185	375	- 190
	1937	5 961	6 226	- 265	11 434	14 214	- 2 720	Netherlands	1937	122	174	- 52	272	708	- 436
Sellast —															
Therof:	1939	2 587	1 963	+ 1 175	5 869	2 552	+ 2 811	Belgia	1939	65	60	+ 15	217	90	+ 127
Briti	1938	2 277	1 822	+ 1 195	4 485	2 358	+ 2 107	Belgium	1938	79	71	+ 8	117	217	- 100
United Kingdom	1937	1 517	1 043	+ 474	3 386	2 139	+ 1 247		1937	256	53	+203	415	117	+ 298
	1939	2 775	2 124	+ 651	4 305	4 496	- 309	Poola	1939	67	125	- 58	163	241	- 78
Saksa	1938	1 807	2 294	- 487	3 416	4 469	- 1 053	Poland	1938	107	157	- 50	179	302	- 123
Germany	1937	1 665	1 692	- 127	2 521	3 683	- 1 112		1937	163	125	+ 38	269	594	- 325
	1939	295	643	- 348	413	1 095	- 682	Norra	1939	112	32	+ 80	226	80	+ 146
U. S. A.	1938	163	461	- 298	250	1 058	- 808	Norway	1938	157	27	+130	221	53	+ 168
U. S. A.	1937	161	539	- 378	334	1 027	- 693		1937	239	24	+215	280	48	+ 232
	1939	4	25	- 21	78	57	+ 16	Itaalia	1939	34	103	- 69	46	208	- 160
Läti	1938	83	90	- 7	106	176	- 70	Italy	1938	45	81	- 36	45	157	- 112
Latvia	1937	93	62	+ 31	155	155	- 10		1937	34	68	- 34	160	247	- 81
	1939	326	209	+ 117	500	510	- 10	Tšehho-	1939	33	41	- 8	62	122	- 70
Prantsuse	1938	315	160	+ 165	827	383	+ 441	slovakkia	1938	112	85	+ 27	216	175	+ 41
France	1937	431	173	+ 258	948	330	+ 618	Czechoslovakia	1937	62	125	- 73	97	251	- 154
	1939	355	315	+ 40	962	630	+ 332	Hispaania	1939	-	18	- 18	119	18	+ 101
Rootsi	1938	354	592	- 238	681	1 099	- 518	Spain	1938	-	6	- 6	255	8	+ 247
Sweden	1937	273	463	- 190	503	659	- 156		1937	22	24	- 2	59	29	+ 30
	1939	467	261	+ 206	816	484	+ 332	Leedu	1939	49	3	+ 46	83	8	+ 75
Soome	1938	391	339	+ 52	642	682	- 20	Lithuania	1938	10	6	+ 4	25	16	+ 9
Finland	1937	422	215	+ 207	927	403	+ 524		1937	25	21	+ 4	46	36	+ 11
	1939	512	161	+ 351	1 074	310	+ 764	Šveits	1939	5	56	- 51	9	119	- 110
N. S. V. L.	1938	205	245	- 40	613	403	+ 110	Switzerland	1938	2	67	- 55	4	117	- 113
U. S. S. R.	1937	122	283	- 161	142	991	- 849		1937	38	57	- 19	265	87	+ 198
	1939	9	11	- 2	17	16	+ 1	Kreeka	1939	2	24	- 22	3	49	- 46
Ungari	1938	1	13	- 12	14	16	- 2	Greece	1938	14	18	- 4	17	53	- 36
Hungary	1937	3	1	+ 2	4	3	+ 1		1937	-	15	- 15	-	35	- 35
	1939	0	17	- 17	14	40	- 26	Türgi	1939	11	26	- 15	69	60	+ 9
Bulgaaria	1938	5	18	- 13	5	39	- 34	Turkey	1938	8	38	- 25	44	62	- 18
Bulgaria	1937	-	25	- 25	0	46	- 46		1937	2	18	- 16	13	36	- 23
	1939	193	100	+ 93	278	312	- 34	Egiptus	1939	6	214	-208	11	508	- 497
Taani	1938	93	123	- 30	143	226	- 83	Egypt	1938	11	127	-116	19	309	- 290
Denmark	1937	146	72	+ 74	183	105	+ 78		1937	39	197	-158	61	393	- 332

A.-S. „Ühtselu“ trükk Tallinnas. Pilt 42, 1939.